

Het Koloniaal Weekblad

Orgaan der Vereeniging

Opgericht door Kolonel
G. E. V. L. van Zuylen,
21 Maart 1900.



OOST EN WEST



„Het Koloniaal belang
is een algemeen
Nederlandsch belang.”



Abonnementenprijs per jaar:
Vrij aan huis of franco per post binnenland, bij vooruitbetaling. f 2.50
Voor Oost-Indië en het Buitenland „ 4.—
Afzonderlijke nummers „ 0.05

Prijs der Advertentiën:
Per vakje f 2.—
 Bij contract reductie.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie”, en gezonden aan de Presidente: 7a HEERENGRACHT, DEN HAAG.
 Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich tot den Heer W. VAN DER ZIJL, 51 Verhulststraat.
Voor Advertentiën tot de Drukkerij „LUCTOR ET EMERGO”, AMALIA VAN SOLMSSTRAAT, Telefoon 4424, beiden DEN HAAG.

Inhoud van dit nummer.

Nog eens de Militiewet. — Uit de O.-I. Mail. — West-Indië. — Wat de Inlander zegt. — Wat de Chinees vertelt. — Van Vreemde Koloniën. — Feuilleton. — Ingezonden. — Oost- en West-Indisch Literatuur-Overzicht. — Leestafels. — Mededeelingen. — Officieele Berichten.

Nog eens de Militiewet.

De lezing van het ontwerp der nieuwe militiewet en de gesprekken, naar aanleiding van ons artikel in No. 11 van Het Koloniaal Weekblad, met verscheidene belangstellenden gevoerd, alsmede het ingezonden stuk van den heer G. Nypels in het weekblad van 9 Maart jl., nopen ons nog eens op het onderwerp terug te komen. Wij zijn: dankbaar, maar niet voldaan!

Dankbaar, omdat de motieven, in de Memorie van toelichting door de ontwerpers neergelegd, hen reeds hebben geleid tot het vastleggen in de wet 1e. van eenige ontheffingen, welke reeds ondershands werden verleend, doch nog steeds eene welwillendheid waren van het Departement van Oorlog jegens dat van Koloniën; 2e. van eene algemeene vrijstelling van den militieplicht voor een groot deel der door mij bedoelde Nederlanders.

Niet voldaan, omdat bovenbedoelde motieven bijna woordelijk luiden als die, welke ons er toe dreven om ontheffing te bepleiten voor alle Nederlanders, die in de Koloniën hun bestaan willen zoeken en het ontwerp de onbillijkheid dus nog voor zeer velen wil laten bestaan.

Waar de militiewet haar noodzakelijkheid alleen ontleent aan „s Lands Defensie”, daar moeten dus alle bepalingen dezer wet hierop gegrond zijn, en bijgevolg: uit de stof, waaruit de landsverdedigers moeten worden genomen, alle onnutte elementen worden verwijderd, alle bruikbare echter worden behouden.

In de Memorie wordt op blz. 30 ad. Art. 13 de bewering, dat naar de koloniën teruggekeerde militieplichtigen voor de verdediging van het Rijk in Europa verloren zijn, volkomen beaamd, en het is wel het hoofdmotief voor de vrijstelling in sub 3 van art. 13 van het ontwerp voorgesteld, al mogen de andere beweegredenen, hiervoor ontwikkeld, niet licht geacht worden. *)

Toch kan de bedoelde vrijstelling, afgezien van de vrees van den Raad van Defensie, dat zij tot ontduikingen van den militieplicht aanleiding zal geven, tegen de boven neergeschreven stelling alleen voldoende verdedigd worden, indien in de militiewet strikt doorgevoerd wordt het beginsel, dat de zoon het domicilie volgt van den vader (de moeder of den voogd). Of dit werkelijk het geval is, ten minste in die mate, dat een rechtskundige daartegen geen bedenkingen zou kunnen aanvoeren, kan ik niet beoordeelen.

Komt ons de vrees, door den R. v. D. geuit, niet denkbeeldig voor, toch schijnt het ons niet onwaarschijnlijk toe, dat er een ongeoorloofd gebruik van die vrijstelling zal worden gemaakt, maar ernstiger achten wij het, dat er onder de vrijgestelde jongelieden — al zullen het er niet vele zijn — toch

eenige zullen voorkomen, die niet naar de Koloniën terugkeeren en voor 's Lands defensie wel bruikbaar zijnde, eene bevoordeeling zullen genieten, die niet te verdedigen valt tegenover de wel-militieplichtigen.

Verder schept dit artikel en sub 2 van het 1e lid van art. 33 eene onbillijkheid tegenover de uit de koloniën afkomstige ouders, die grootendeels ook niet voor hun genoegen naar Nederland zijn gekomen, en ginds gebleven zouden zijn, als de opvoeding hunner kinderen niet tot het andere gedwongen had.

Er zullen daaronder ouders zijn, die langer dan drie jaren hier blijven, omdat, eenmaal hier zijnde, het finantieel voor hen geschikter is, eerst de kinderen te laten afstuderen; terwijl anderen in het geheel niet kunnen terugkeeren, hoe gaarne zij dit ook zouden wenschen, omdat hunne financiën zulks niet veroorlooven.

En sub 3 van het 1e lid van art. 33 is alléén gunstig voor de ambtenaren van den staat, maar sluit alle jongelieden, die in het particuliere leven hun bestemming moeten vinden, uit.

Waar het er met den bloei onzer koloniën treurig uit zou zien, als deze laatste categorie ontbrak en deze jongelieden dus een zeer integreerend deel uitmaken van hen, die (om met de M. v. T. te spreken), medewerken tot bevordering van de koloniale belangen, daar komt het mij voor, dat deze achterstelling niet met de billijkheid te rijmen is, niet bevorderlijk kan zijn voor den goeden geest van het Nederlandsche element in onze koloniën.

Wel moet erkend worden, dat er meer zekerheid bestaat, dat koloniale en aanstaande koloniale ambtenaren werkelijk binnen een bepaalden termijn naar de koloniën zullen gaan en daar meerdere jaren zullen blijven dan zij, die het in het particuliere leven moeten zoeken, zoodat ruimere bepalingen aanleiding zouden kunnen geven tot wetsontduikingen, doch is daartegen voldoende te waken door het stellen van een termijn van verblijf in de koloniën. Stelt men hiervoor vijf jaren, dan is dit voldoende, mits eerdere terugkeer wegens bij geneeskundig bewijs gestaafde ziekte of wegens bijzondere, dringende belangen, ter beoordeeling van de Koloniale Regeering, toegelaten blijft.

In het algemeen mag aangenomen worden, dat zij, die in het particuliere hun weg zoeken, zeer lang in de koloniën zullen verblijven en het aantal, dat wegens teleurgestelde verwachtingen spoedig terugkeert, gering is, maar dat dit aantal moedelozen nog verminderen zal, als zij eene zekere verplichting om te blijven op zich voelen drukken en daardoor eenigszins geholpen worden om door den zuren appel heen te bijten. Gewoonlijk toch zijn de eerste twee à drie jaren als overgangstijdperk de moeilijkste, en als deze eenmaal voorbij zijn, bevat het goed en wordt terugkeer voorloopig niet meer gewenscht. *) Verder moet men nog bedenken, dat er nu niet zoo spoedig misbruik van zal worden gemaakt om den militieplicht te ontduiken, wegens de bezwaren, die zich daarbij zullen voordoen, en komt mij de maatregel bevorderlijk voor aan de kennis onzer koloniën.

Op grond van het vorenstaande spreek ik daarom de hoop uit, dat in de 2e Kamer bij de bespreking van de onderwerpelijke wet rekening zal wor-

den gehouden met de belangen van de nog achtergestelden en met vervalling van sub 3 art. 13, en art. 33 sub 1 ten 2e en 3e, dit laatste artikel zal luiden:

„2o. het geval, dat de loteling zich verbindt om „binnen een in verband met zijne studiën billijk gestelden termijn naar de Koloniën of Bezittingen des „Rijks in andere werelddeelen te vertrekken om daar „zijne werkkring te zoeken en gedurende minstens „vijf jaren zijne woonplaats te vestigen, tenzij wel- „bewezen ziekte eerderen terugkeer naar Nederland „noodig zal maken of zulks om dringende, bijzon- „dere redenen veroorloofd zal worden.”

Terwijl dan in art. 100 als strafbepaling zou kunnen worden opgenomen onder het 1e lid, als

„3e hij, die de verbindtenis bedoeld bij art. 33, sub 1, ten 2e overtreedt.”

Waar onze tegenwoordige Minister van Oorlog gaarne alle onnutte elementen voor 's Lands defensie wil missen, daar is de hoop gewettigd, dat, bij nader overleg, wel eene redactie zal worden gevonden, die in de onderwerpelijke aangelegenheid afdoend hulp zal verschaffen, mocht het door ons thans aangegevene op ons onbekende bezwaren beslist afstuiten.

Waar de wil is, daar is ook de weg te vinden.
D. I. ALBERTI.

Uit de O.-I. Mail.

Met de cholera ging het volgens de laatste berichten gelukkig goed vooruit. Batavia was voor het eerst de laatste anderhalf jaar vrij van deze ziekte en te Padang kwamen nog slechts enkele gevallen voor. Een ander gevaar dreigde echter: te Tandjong Priok kwam weer een schip met Mekagangers aan dat pest aan boord had.

De heer J. Homan van der Heide is benoemd tot Directeur van B. O. W. Hij heeft wat men noemt une bonne presse, van alle kanten verwacht men het beste.

De heer M. van Geuns bijv. besluit een aan deze benoeming gewijd hoofdartikel in het Soer. Hblad van 20 Febr. jl. (Tweede blad) met de woorden:

„Ik houd hem voor den man dien zijn departement, waar de sleur oppermachtig is, noodig heeft. Den man, die overal waar hij het ziet, het doode hout zal weggappen en een verjonging zal teweegbrengen; den man die zich niet seneng zal gevoelen als er maar stapels paperassen om hem heen optorenen, maar die zal eischen dat er gewerkt, tot stand gebracht wordt.

In hoever het optreden van den ferventen voorstander van de hervatting der Solovalleiwerken zal leiden tot een vernieuwde actie in het stroomgebied van Java's slijbrikste rivier, laat zich niet voorspellen. Maar ik kan mij moeilijk voorstellen dat de krachtige overtuiging, die in zijn opstellen over die grootsche werken als het ware ziet en kookt, zal hebben uitgewerkt, nu de drager dier overtuiging op het gestoelte der eere geplaatst is.

Wat men echter zeker mag achten, dat is dat in de eerstkomende jaren van de drieënheid „educatie irrigatie en emigratie” de middelste grootheid haar rechten zal herwinnen.”

Riouw. Stille alomme. De ex-radja amuseert zich te Singapore. Het staat vast, dat Zijn Hoogheid er

*) Het studeeren in Engeland en in Zwitserland van jongelieden uit Oost-Indië om die reden komt al voor.

*) Om deze reden zou de termijn misschien wel op 3 jaren gesteld kunnen worden.

financiëel niet op vooruitgegaan is. De Java-bode weet al te vertellen, dat hij zich voortaan moet contenteeren met 2000 gulden per maand, welke som hem door het Ned.-Indische gouvernement zal worden uitgekeerd, als hij buiten Riouw blijft. De ex-troonopvolger zal met 400 gulden per maand moeten rondkomen.

Dat zijn geen vorstelijke inkomens, maar de royale heer van Penjengat wist, dat het kwart miljoen dat hij op een ton na te verteren had, voor 't grootste deel toekwam aan het landschap, om welks wel of wee hij zich niet bekommerde. Zijn afzetting door den leenheer is een rechtmatige daad, en er zit voor den man niets anders op dan wijsgeer te worden en de zuinigheid te leeren betrachten. Aldus het Soer. Hblad.

Volgens De Java-bode zou hij krachtens het nieuwe contract — dat hij slechts in concept heeft willen onderteekenen — maandelijks 11 mille hebben kunnen toucheeren, welk bedrag, in verband met mogelijke, door het zelfbestuur te verleenen concessies enz., nog zou hebben kunnen stijgen. Het is dus niet erg verstandig van den radjah geweest tegen den ijzeren pot op te tornen.

Op het oogenblik wordt Lingga, Riouw en Onderh. rechtstreeks bestuurd. Er is geen sultan, evenmin een troonopvolger en ook geen krijgsraad, welke laatste bij ontstentenis van sultan en troonopvolger het bestuur zou voeren onder leiding van den resident.

De provisoire. — In het Soer. Hblad. van 21 Febr. lezen wij onder dit hoofd: „Wie mocht vragen wat met dit woord van gallschen oorsprong bedoeld wordt, verwijzen wij naar het vriendelijke stadje Semarang met zijn jolig politiek leven en tijdelijke-waterleidingplannen. De eenige, maar ook letterlijk de eenige, die van deze politieke joligheid en waterigheid profiteert is De Locomotief.

Welk een weelde van ontwerpen en contra-ontwerpen; van argumenten en contra-argumenten; van stand-, zit en zweefpunten!

Het mooiste is de gestie der kiesverenigingen, De heeren vinden, dat het algemeen kiesrecht in deze landen de bron is van alle goeds! Zonder dit blijft Indië in het moeras zitten. En verder vinden zij nog veel meer — behalve het geld voor hun schoone waterleiding. Er zijn verschillende ontwerpen gemaakt om Semarang aan water te helpen vóór de tot stand koming der Oenganleiding. De Semarangers zijn er vol van. In de soos is de eerste vraag: Ben je vóór of tégen de provisoire? en het is al voorgekomen, dat een engagement is afgeraakt omdat de „hij“ vóór en de „zij“ tégen was.” Zod schertst bovengenoemd blad.

De emigratie-kolonie in de Lampongs.

Het Bat. Nieuwsblad van 16 Febr. schrijft: Wij hebben reeds meer gewezen op de onvoldoende resultaten met de emigratie-proef in de Lampongs behaald. Hoe rooskleurig de officiële rapporten ook mogen zijn, men proeft er uit dat de overbrenging van Javanen die ginds een tweede vaderland zouden moeten vinden niets oplevert. De zaak kost handen vol geld en het voordeel dat men er van trekt is maar zeer problematiek.

Door iemand, die onlangs een kijkje op de nederzetting heeft kunnen nemen, hoorden wij onzen ongunstigen indruk ten volle bevestigen. Het lijkt er niet naar, dat de nederzettingen ooit bloeiende kampoungs zullen worden met een tevreden bevolking. Na jarenlangen arbeid, onder voorlichting en geldelijke zoowel als daadwerkelijke hulp van ambtenaren zijn de emigranten er nog niet eens in geslaagd ieder voor zich een stukje grond zoodanig te ontginnen, dat zij ervan bestaan kunnen. Toch werd voor hun een der beste stukken van de vruchtbare Lampongs uitgezocht; het water, noodig voor den aanleg van sawahs, werd hun toegevoerd door een leiding voor rekening van het gouvernement gegraven; landbouwgereedschap, plus alles wat zij voor de uitoefening van het landbouwbedrijf noodig hadden, werden met ruime hand verstrekt.

Welken indruk men krijgt van de nederzettingen? Langs den weg een rij Inlandsche woningen, met overal er tusschen warongs. In die warongs zitten de emigranten het grootste deel van den dag hun waren te slijten aan den gaanden en komenden man, genoeg nemend met de karige inkomsten uit dit bedrijf. Waarvoor zouden zij meer doen? Zij hebben het immers goed zoo!

Zondagsrust bij de Post. — Het rekest van den Bond van Post- en Telegraaf-ambtenaren, waarin de verschillende voorstellen worden aangegeven voor de invoering van een beperkten dienst op Zondag, is door den hoofdinspecteur, chef van den dienst, ook ter kennis van de handelsveren. te Batavia gebracht, met verzoek dienaangaande het oordeel van den handel mede te deelen. De hoofdinspec-

teur vereenigt zich voor een groot deel met die voorstellen, zooals blijken kan uit de inkleeding van het desbetreffend schrijven.

Maar gelijk te verwachten was: de handel heeft er geen ooren naar. Nadat de stukken bij de verschillende handelshuizen hadden gecirculeerd, bleek dat de handel zich unaniem tegen de plannen heeft verklaard. Zondagsrust, ziedaar de gedachten-gang, goed, doch dan moet er maar voldoende personeel zijn om de menschen die recht hebben op een vrijen dag de rust te verzekeren. In geen geval mag die rust verkregen worden ten koste van het publiek.

Een alarmeerende tijding bereikte de Deli Crt. 20 Febr. j.l. De justitie zou onderzoek hebben gedaan in een geval van koelie mishandeling met doodelijken afloop, gepleegd op de onderneming Sei. Roean. Een nader onderzoek bracht het bericht terug tot bescheidener afmeting. Daarna ontving de controleur van Boven Langkat een anoniem schrijven, waarin het geval van mishandeling met doodelijken afloop, dat twee dagen te voren op bedoelde onderneming zou zijn voorgekomen, werd medegedeeld en waarin de assistent W., een Engelschman, als dader werd aangeduid.

De controleur reageerde heel voorzichtig op dit bericht, dat hem den volgenden morgen werd bevestigd door den heer Knappert, adj. inspecteur van den arbeid, die eveneens inlichtingen had ontvangen. De berichten der uitgezonden spionnen luiden alarmeerend, waarop besloten werd terstond een onderzoek in loco in te stellen.

Dit onderzoek is gehouden. Het lijk van den koelie is opgegraven en geschouwd.

Wat er nu precies is gebeurd, kon het blad niet te weten komen.

WEST-INDIË.

SURINAME.

In een forsch gesteld artikel, getiteld „Nogmaals de bacovencultuur“, zet Suriname van 21 Februari den strijd tegen De West en de beschuldigingen tegen den vroegeren agent van de Fruit Comp. voort. Het een en ander loopt over de verkoopbaarheid van de Congo-bacove. Zonder twijfel is de houding van de Fruit Comp. in deze allervreemdste. Wellicht gelukt het aan de naar Suriname vertrekkende commissie hier licht te ontsteken.

De nadere inlichtingen, door De West en anderen verkregen, bevestigen den indruk, dat het de Fruit Comp. ernst is, om de middelen te verschaffen tot voortzetting der bacovencultuur op alleszins aannemelijke voorwaarden.

„Zoo bijvoorbeeld moet de Fruit Comp. bereid zijn, contracten op korten termijn aan te gaan, bijvoorbeeld voor drie jaar. Dit zou de gelegenheid geven, een aanplant te beginnen van stapelgewassen met bacove als schaduwplant, om na drie jaar, wanneer het stapelgewas geen schaduw meer behoeft, de bacovencultuur uit te schakelen. Daardoor vervalt het bezwaar, dat men na drie jaar verplicht is nieuwe velden met bacoven in cultuur te brengen. Aan den anderen kant mag men verwachten, dat als men de gelegenheid verkrijgt stapelgewassen in cultuur te brengen met een schaduwplant, die zoo wat alle kosten der cultuur dekt, de animo om den aanplant van stapelgewassen uit te breiden, steeds zóo groot zal zijn, dat een voldoende oppervlakte met bacoven in cultuur zal blijven om export mogelijk te maken.

Tegen het aanbrengen van cultures tusschen de bacoven heeft de Fruit Comp. niet het minste bezwaar.”

De kwestie is nu of er een stapelgewas is, dat aan de te stellen eischen voldoet.

Wordt dit vraagstuk opgelost, dan is het standpunt van de Fruit Comp. in het belang van beide partijen. En zoo zou de geniale gedachte van Gouverneur Lely, die de bacovencultuur in het leven riep, zich ontwikkelen tot een cultuurvorm, die voor de kolonie van het hoogste belang kan worden en den stoot kan geven tot een aanzienlijke uitbreiding der cultures.

De Fruit Comp. — zoo deelt De West verder mede — „heeft ook geen bezwaar om in het te sluiten contract een arbitrage clause op te nemen, zoodat eventuele geschillen aan de uitspraak van scheidrechters onderworpen zullen zijn.

In een onderhoud tusschen den vertegenwoordiger der Fruit Comp. en den voorzitter der commissie van advies alhier, is de vraag gesteld, of eenige hogere prijzen voor de bacoven zouden zijn te bedingen. Zonder zich door eenige toezegging te binden, verklaarde de heer Goodell zich bereid die vraag in overweging te nemen.”

De Commissie van advies moge ook de vraag

GEBROEDERS DOMHOFF.

HOFKLEEDERMAKERS v. Z.K.H. DEN PRINS DER NEDERL.

Parkstr. 8, DEN HAAG, Tel. 3092

Gala-Costuums. — Uniformen. — Rij- en
:: Automobiel-Kleding. — Pelterijen. ::

Dames Wandel-, Rij- en Automobielkleding.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

Maatschappij tot Exploitatie van Onroerende Goederen
„MOOI NEDERLAND”,

gevestigd te 's-Gravenhage, Koningin Emmakade 107,

exploiteert uitsluitend fraai en gezond gelegen terreinen in Nederland, o.a. het Villa-Park „Berg en Dal” (Sterrenberg en Keteldal). Gemeente UBERGEN.

Gelegen aan de beide groote wegen Nijmegen—Kleef, 80 Meter boven 't water, zuivere zandbodem, fraai en afwisselend houtgewas, schoone vergezichten, geregelde tramverbindingen, ruime en gemakkelijke verkeerswegen. *Ontworpen Electriche Bergtram door het geheele terrein.*

Terreinen van alle afmetingen te bevragen aan het Kantoor der Vennootschap en bij den Heer A. CREMERS te Berg en Dal (bij Nijmegen).

Frans van Wijk en Zonen,

24 Vlamingstraat,

:- DEN HAAG. :-

Huishoudelijke-, Keuken-, Badkamer-
— Inrichtingen. —

MAGAZIJN INSULINDE

62 SPUISTRAAT. - Telefoon 3687. - DEN HAAG.

Beslist goedkoopst en soliedst adres voor Dames-, Heeren- en Kinder-Ondergoederen. — Onze prijzen zijn ver beneden elke concurrentie. :- :- :- :-

SPECIAAL INGERICHT voor Indische Families.

Vestigt U in NIJMEGEN!

Voor inlichtingen wende men zich aan het SECRETARIAAT van

NIJMEGEN VOORUIT!

M. CROMMELIN, Voorzitter.
ALOYS B. JANSEN, Secretaris.

C. HOYNG,

SPUISTRAAT 20/22 - DEN HAAG.

Amsterdam - Utrecht.

▼ ▲ ▼

Onze geïllustreerde catalogus is een uitstekende handleiding om zich op huishoudelijk gebied in te richten.

▼ ▲ ▼

Tafelserviezen - Glaswerk - Lepels
Vorken - Messen - Gasolinelampen.

PRIJSCOURANT GRATIS.

TOKO-BAHROE, Interc. Tel. 4796.

VAN KINSBERGENSTRAAT 126, DEN HAAG.

Dagelijksch groote verscheidenheid VERSCHE

SAMBALLANS, die niet opwerken of beschimmelen.

DIRECTE AANVOER UIT NEDERLANDSCH-INDIË.

W. BARNAS & DIEMERS, - Importeurs.

stellen waarom de F. C. geen kleine bossen koopt, zoo slechts de vruchten de verlangde grootte hebben. Den verbruikers is het natuurlijk geheel onverschillig of de vruchten, die zij koopen, afkomstig zijn van groote dan wel van kleine bossen. De fruitwinkels mogen de voorkeur geven aan mooie, groote bossen voor de étalages, voor den verkoop en langs de straten zijn de kleine bossen, die toch versneden worden, even goed.

Naar De Surinamer verneemt, moet de Gouverneur van Curaçao aan zijn Sur. collega gevraagd hebben een proef te nemen of de palm, waaruit het hoedenstroo wordt verkregen, in Suriname kan aangekweekt worden. De reden van deze vraag moet hierin liggen, dat Venezuela door de hooge uitvoerrechten op het hoedenstroo de hoeden-industrie zeer bemoeilijkt.

De West van 21 Februari eindigt een zeer belangrijk hoofdartikel over het boschwezen met de volgende beschouwingen:

„Nu de ongelukkige proefboschexploitatie van gouvernementewege is losgelaten, is de toestand ontgelykeld zuiverder geworden.

Van bevoegde zijde blijft men echter de instelling van een boschwezen noodzakelijk achten. Men voert daarvoor argumenten aan, die als volgt zijn samen te vatten:

Een boschwezen is noodig om systematisch gegevens te verzamelen omtrent het ontzaglijk boschbezit van de kolonie.

Het tot dusver ingesteld onderzoek, heeft reeds aangetoond, dat hier verschillende houtsoorten vermoedelijk een goede handelswaarde hebben, zonder dat men dat wist. Bijvoorbeeld: zwarte kabbes, roode kabbes, basterd lokus, enz. Een verder onderzoek in die richting en naar exploitabele boschproducten, is zeker gewenscht. Niet minder gewenscht is het verder systematisch onderzoek naar het voorkomen van de *Hevea Guyanensis*, die van veel belang kan worden voor de kolonie. Tal van lalangrijke vragen wachten op oplossing. Zoo bijv. of cultuurs in het binnenland wenschelijk zijn. Het behoort tot de taak van het boschwezen die op te lossen.

Ook uit een oogpunt van controle op de domeinbosschen, is handhaving van het boschwezen gewenscht. Zoo bijvoorbeeld ter bescherming van de bolletrieboomen, die sedert jaren meedoogenloos worden vernietigd. Ten slotte is de taak van 't boschwezen technische voorlichting, en waar het kan leiding van het boschbedrijf.

Wij moeten erkennen, dat deze argumenten tot behoud van het boschwezen, wel eenigen indruk op ons maken. Als leek, moeten wij echter een oordeel aan meer bevoegden overlaten.

De Koloniale Staten hebben in de vergadering van 17 Februari een protest-adres aan de Tweede Kamer goedgekeurd, naar aanleiding van zekere uitlating van het Kamerlid van Vlijmen over die Staten.

Terecht keurt de redactie van Suriname, die tevens lid der Staten is, de afzending van het adres af. Wat moet de Tweede Kamer daarmee aanvangen?

Bij resolutie van 17 Februari heeft de Gouverneur een commissie benoemd om de vraag te beantwoorden of, met het oog op den hygiënischen toestand vooral onder de lagere bevolking de aanleg van 'n drinkwaterleiding, overeenkomstig of in den geest van het door de heeren J. van Hasselt en G. J. Hoogesteger opgemaakt voorloopig plan — wateraanvoer uit de Tawajarizwamp — noodig en dus gerechtvaardigd is. De Gouverneur verlangt daarbij spoed. Het is daarom te hopen, dat de Commissie in het bezit is gesteld van het rapport van de „drinkwatercommissie” ten tijde van Gouverneur Fockens benoemd, welk verslag zeer belangrijke gegevens bevat over de waterputten, regenwaterreservoirs en latrines op al de erven in de stad. Aan de commissie zou daardoor veel werk bespaard worden.

Zooals door den minister van koloniën bij de behandeling van de Surinaamsche begrooting van het loopende dienstjaar in de Eerste Kamer der Staten-Generaal werd te kennen gegeven, ontving de minister de vorige maand van den Gouverneur van Suriname eene nota van den waarnemenden directeur van den landbouw in die kolonie, beide houdende opmerkingen naar aanleiding van het advies betreffende het voorstel tot voortzetting van de bacoven-cultuur met financiële steun van gouvernementewege uitgebracht door de Commissie-Cremer c.s., met verzoek, om die nota's op dezelfde wijze ter kennis van de Staten-Generaal te brengen als zulks met het genoemde advies is geschied.

Alvorens over te gaan tot de bij die gelegenheid

door den minister toegezegde overlegging der nota's heeft hij het wenschelijk geacht aan de genoemde commissie te vragen of zij er wellicht prijs op stelde dat tegelijk met de nota's ook de opmerkingen, waartoe die nota's haar aanleiding mochten geven, aan de Staten-Generaal werden medegedeeld.

De minister heeft thans zoowel van de nota's als van de in antwoord op zijne vraag van de meergenoemde commissie ontvangen missive aan de Tweede Kamer 25 exemplaren doen toekomen.

Van de door den min. van koloniën benoemde commissie betreffende den economischen en financieelen toestand van Suriname zal een delegatie het onderzoek in Suriname instellen. Daartoe zullen de heeren dr. Bos, Van Vollenhoven en mr. De Monchy (Secretaris), in de volgende maand naar Suriname vertrekken.

Van goede wenken zal de commissie misschien niet gediend zijn, maar de wensch worde hier uitgesproken, dat de heeren hunne reis zoo zullen inrichten, dat zij zoowel in Britsch Guiana als op Trinidad een achttal dagen verblijven, hetzij vóór, hetzij ná — liefst vóór — hun bezoek aan Suriname. Niets toch is leerzamer dan vergelijking.

Het Onderwijs — orgaan van het Surinaamsch Onderwijzers-Genootschap — geeft in zijn nummer van 19 Febr. weer eens een voorbeeld van de verregeaande onwetendheid, die men hier niet zelden aantreft, waar het de koloniën in de West betreft.

Aan een Nederlandsch schoolblad ontleent 't n.l. de volgende mededeeling onder het hoofd Suriname.

„De nieuwe Bisschop, Mgr. Vuylsteke, geeft, zegt de Amigo e, reeds blijk, dat het R.-K. Onderwijs hem niet minder ter harte gaat dan zijn doorluchtigen voorganger.

Op Saba wordt een geheel nieuwe school gebouwd, op St. Eustatius werd aan de oude kerk zooveel reparatie en verandering aangebracht, dat ook dit een zoo goed als nieuw schoolgebouw zal worden; op Montane wordt de school vergroot.”

WAT DE INLANDER ZEGT.

De Maleisch-Indische Pers. — Het aantal bestaande Maleisch-Indische nieuwsbladen in Nederl.-Indië, bedraagt thans ongeveer een vijftigtal. Dit is veel en toch ziet men telkens nog nieuwe bladen verschijnen, welke echter dikwijls, na een kortstondig bestaan van 5 of 6 maanden weder te gronde gaan. De reden hiervan zoekt Aboe Kasim, blijkens een artikel van zijn hand, voorkomende in de **Pewartu Deli** van 24 December j.l. no. 100, in het z. i. betreurenswaardige feit, dat er zoo bitter weinig aaneenschluiting en samenwerking onder de Inlanders in Nederlandsch-Indië bestaat.

De Inlanders willen over het algemeen wel gaarne kennisnemen van den inhoud der Indische nieuwsbladen, maar daar de meesten of moeilijk van hun geld kunnen scheiden, of niet de kracht hebben een deel hunner inkomsten daarvoor af te zonderen geven dezen meestal de voorkeur aan het lezen van couranten op kosten van enkele anderen, die wel betalen. Hoe kan de Inlander op zulk eene wijze vooruit komen? En hoe kan iemand zich ooit intellectueel ontwikkelen of handelswinsten verwerven, die steeds op de geldzak blijft zitten?

Aldus vraagt schrijver, die daarbij natuurlijk niet de geldelijk onvermogens, doch velen der welgestelde Inlanders op het oog heeft.

In de **Oetoesan Malajoe** (Maleische Bode) wijst een ander schrijver op de belangstelling, welke de Japansche pers bij het volk daar geniet. In Japan leest zelfs de geringste werkman uit de heffe des volks zijn eigen blad. Zoowel de mannen als de vrouwen, die veelal kunnen lezen en schrijven, begrijpen het groote nut, dat er gelegen is in de kennisname van de gebeurtenissen van den dag.

De prijzen der bladen zijn, in het belang eener doeltreffende verspreiding op groote schaal onder het volk, dan ook zeer laag gesteld. Een exemplaar van een enkelvoudig gewoon blad kost slechts één cent of 25 cent per maand. Voor de grotere couranten van twaalf en zestien bladzijden en voor de Zondagsuitgave, is de prijs gesteld op 2½ cent of 50 cent per maand. De eigenaars dier bladen zijn Japanners, die elkander onderling steunen en er naar streven hun volk behulpzaam te zijn bij de evolutie, die het thans doormaakt.

Het bedrijfskapitaal van een Japansch nieuwsbl. is ongeveer 500.000 Yen of Japansche rijksdaalders. Tot de geldschietters behooren de aanzienlijksten in den lande, terwijl enkele hunner een eigen orgaan hebben met een bedrijfskapitaal van 500.000 Yen.

Het aantal abonné's variëert tusschen de veertig en honderdduizend. De Japanners lezen hunne bla-

N.V. BERLITZ-SCHOOL Mij.
welbekend bij allen die met verlot in Nederland vertoeven.
Noordeinde alleen 42^B, boven Maison KRUL.
Telefoon 6318.
TALEN: DUI TSCH, ENGELSCH, FRANSCH, ITALIAANSCH, SPAANSCH ENZ.
door ontwikkelde leeraren, uit de desbetreffende landen, die eene zuivere uitspraak vrij van dialect bezitten.
Om teleurstellingen te voorkomen, lette men vooral op het juiste adres **Noordeinde 42b, boven maison Krul.**

Exploitatie-Maatschappij
PARKEN „GROOT-HAESEBROEK” en „OUD-WASSENAAR”.
Kantoor: **Willem de Zwijgerlaan 3.** Tel. Schev. 621.
Bijkantoor: **Electrische Centrale, Ingang Oud-Wasse-**
- - - - - naar, Achterweg, Tel. 419. - - - - -
* Wie het geheele jaar door genieten wil van prachtige natuur en heerlijke lucht,
Wie lage belasting wil betalen en toch van het stadsleven wil genieten,
Wie rust verlangt na zijn werk
Die bouwt op „**OUD-WASSENAAR**” of „**GROOT-HAESEBROEK**”.
Grond tegen lage prijzen, zuivere zandbodem en drinkwater, electriciteit voor kracht en licht aanwezig.
Als proef kan in het uitstekend ingerichte en verwarmde **HOTEL „KASTEEL OUD-WASSENAAR”,** dat de geheele winter openblijft tegen billijk tarief pension worden genomen.
Geregelde **AUTOMOBIEDIENST** met Den Haag.
Inlichtingen ten Kantore der Maatschappij op Oud-Wassenaar of bij de Architecten der Mpij. **Z. HOEK** en **J. TH. WOUTERS,** Waldeck-Pyrmontkade 133, Den Haag, Telefoon Haag 2608.

Opgericht 1840.
Pianohandel.
Tel. 3689.
Hofleverancier.
Hoofdvertegenwoordiger:
Kastner AutoPiano's. Schledmayer, Ritmüller, Rachals, Dörner.
ELECTR. PIANO'S „VIRTUOS”.
ABONNEMENTEN OP ONZE NOTEN-ROLLEN-BIBLIOTHEEK WORDEN DAGELIJKS AFGESLOTEN.
Verhuren van Piano's en Vleugels door 't geheele land.
C. F. VAN DER DOES,
L. Houtstraat 9. Telef. 3689. DEN HAAG.

N. BLOM,
NIEUWE HEERENGRACHT 9.
AMSTERDAM, - TELEFOON 8320.
BEËEDIGD EXPERT IN JUWEELEN,
= GOUD- en ZILVERWERKEN. =

Th. A. A. SIMONIS
34 GROENMARKT — OVER DE — PRINSESTRAAT.
TELEFOON NO. 2535 □ DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN.
— GROOTE KEUZE —
van af het beste tot het eenvoudigste.
MAGAZIJN GESLOTEN VAN HALF EEN TOT TWEE UUR.

den zeer regelmatig, en stellen er prijs op goed op de hoogte te blijven, zoowel van de voornaamste wereldgebeurtenissen als van hetgeen er in eigen land voorvalt.

Men kan gerust zeggen, dat de verhoogde intellectuele ontwikkeling van den tegenwoordigen Japanner voor een deel toegeschreven kan worden aan de Japansche pers. Deze is voor den doorsnee Japanner zijn dagelijksch geestelijk voedsel.

In Ned.-Indië daarentegen met een even groot afzetgebied, treft men zoo goed als geen enkel Maleisch eigenaar van een Maleisch blad aan. En toch wanneer de welgestelde Maleier kon besluiten tot eene ernstig gemeende, onderlinge aaneensluiting, zou zeer goed een flink bedrijfskapitaal kunnen worden bijeengebracht en een Vennootschap met aandelen voor de exploitatie van een goed nieuwsblad worden opgericht. En dit zou een goed werk zijn, meent de schrijver.

Het Mohamedanisme in Europa. Te Londen bestaat een Mohamedaansche kerk, ten behoeve van de daar vertoevende Islamieten.

Volgens een mededeeling, voorkomende in de **Pertja Timor** van 26 December 1910 No. 103 zou de persoon, die de aaneensluiting van alle Mohamedanen in Engeland tot stand heeft gebracht, een Engelschman zijn, **William Abdullah Quilham**, van beroep procureur te Liverpool. Dit bleek geen gemakkelijk werk te zijn, te meer, waar de heer Quilham niet kon rekenen op de medewerking ten deze zijner echtgenoot.

Gedurende 63 jaren streefde hij naar uitbreiding van het Mohamedaansch geloof in Engeland, stichtte een missie te Liverpool en werd daarvoor door den toenmaligen Sultan van Turkije, **Abdul Hamid**, begunstigd met den titel van **Sjech oel Islam** van Engeland.

Na te Liverpool zijn werk aan anderen te hebben overgedragen, vertrok de heer Quilham naar Londen, omdat daar de meeste Mohamedanen verblijf hielden, en stichtte ook daar een Mohamedaansche kerk.

In de hoofdplaats van Engeland is onlangs eene vergadering van Mohamedanen gehouden, ter bespreking van de politieke verhouding van Engeland tot Perzië. Op die samenkomst was een zeer gemengd gehoor. Men zag er Turken, Arabieren, Perzen, Hindoes, velen in nationale kleederdracht, terwijl er ook toongevende Engelschen aanwezig waren. Voorzitter der vergadering was de Major van het Engelsche Leger, **Said Hassan Bilgami**, een Hindoe van afkomst, die, met groote taalkennis toegerust, zich op uitstekende wijze van die taak gekweten moet hebben.

De Arabieren in Ned.-Indië. De rechten en verplichtingen der „Vreemde Oosterlingen” in Ned.-Indië, gelden ook voor de Arabieren en hunne afstammelingen. Deze bekommeren zich al zeer weinig om het onderwijs hunner kinderen, hoofdzakelijk uit vrees, dat zij, tot schade van het Mohamedaansch geloof, onder invloed zullen geraken van anderen. De kennis van de Arabische taal en van den Mohamedaanschen godsdienst is n.l. voor den Indischen Arabier de voornaamste en gewichtigste zaak, welke hij ter harte heeft te nemen. Van de 100 Arabieren vragen 98 zich af, tot welk nut de Westersche wetenschap hun eigenlijk moet dienen, waar zij, in geval van geldgebrek, toch bij den Europeaan geld kunnen leenen, en, in geval van gebrekkige rechtskennis, toch den rechterlijken bijstand kunnen inroepen van een Westersch procureur.

Bij zulk eene eigenaardige opvatting van zaken is het zeker duidelijk, dat van ontwikkeling van den Arabischen stam in Ned.-Indië voorshands nog niet veel sprake kan zijn, doch tevens wordt daardoor het feit verklaard, zegt de **Bromartani** van 7 December 1910 No. 77, waarom onze Indische Arabieren nooit klagen over gebrek aan onderwijs of verwijtingen ten deze richten aan het Nederlandsch bestuur.

Wanneer men hen stil aan hun lot overlaat, en hen niet bemoeit in hun handelsbestaan, zijn deze lieden, die geen onderwijs vragen en niet naar bestuursbetrokkingen dingen, zeer rustige en tevreden burgers. Maken zij goede zaken, dan ziet men hen van tijd tot tijd heen en weer trekken naar Hadramaut.

Het gaan ter bedevaart naar Mekka maakt voor hen geen punt van ernstige overweging uit; vele der Arabische **peranakanen** (in Ned.-Indië geboren), hebben tenminste nimmer Mekka gezien. Noch het dragen van den tulband, noch het bedevaartskleed, wordt bijzonder door hen verlangd, hoewel aan het werkelijk opvolgen van de godsdienstige voorschriften alle aandacht wordt geschonken.

WAT DE CHINEES VERTELT.

Het manifest van den Keizer van China, betrekking hebbende op eene bespoedigde opening van het Chineesche Parlement. Dit manifest luidt:

„Wijlen Keizer **Kwang Soe** heeft reeds eene „Chineesche constitutie opgemaakt, terwijl toen tevens het tijdstip werd bepaald, waarop de instelling van het Parlement in werking zou treden (na 9 jaren, d. i. in 1917). In aansluiting daarmede is „het van het begin Onzer troonbestijging steeds onze „wensch geweest om het verlangen van den overleden Vorst te eerbiedigen, met het gevolg, dat geen „bepaald antwoord werd gegeven op de vele en „herhaaldelijk ingediende verzoekschriften van de „zijde van het volk, waarbij op eene bespoedigde „opening van het Chineesche Parlement werd aangedrongen.

„Thans wenschen wij aan het verlangen van het „Volk tegemoet te komen, en bepalen bij deze, dat „het tijdstip der opening van het Chineesche Parlement zijn zal over 3 jaren (1913), en dat in verband daarmede de bestaande instellingen en voorschriften zullen worden gewijzigd. Deze periode „van 3 jaren is vastgesteld na overleg met de „kwaamste en bevoegde personen, en zal niet worden veranderd.

„Laten dus alle landsdienaren en alle onderdanen „aan ons streven oprecht medewerken, opdat zoowel „de geest van wijlen Keizer **Kwang Soe** als de „wenschen van het volk worden bevredigd!”

Volgens de mededeeling van den te Peking wonenden correspondent der **Kölnische Zeitung**, zou de uitvaardiging van dit manifest hebben plaats gehad onder een drang, welke op den keizer is uitgeoefend op de volgende wijze:

Zooals bekend is, waren te Peking vele vertegenwoordigers van de provinciën verzameld, die aldaar telkens vergaderden en in opdracht hadden, het daarheen te leiden, dat de opening van het Parlement werd bespoedigd. Zij werden daarbij gesteund door toongevende ambtenaren en vooruitstrevende studenten. Tweemaal werd van de zijde der gemachtigden een verzoekschrift aan de Regeering ingediend, doch daarop geen beschikking ontvangen, terwijl, hangende deze aangelegenheid, in de maand October 1910, het bericht zich verspreidde, dat, inzake de inlijving van Korea bij het grondgebied van Japan, overeenstemming met Rusland was verkregen. Dit laatste feit vooral was voor de intellectueelen van de provincie **Petjili** en van de stad **Koantjoe** eene zaak, die groote ongerustheid veroorzaakte, aangezien zij schadelijk werd geoordeeld voor de groote Chineesche levensbelangen. De gevolmachtigden van de provinciën **Kitlim** en **Hailoeng** kwamen diensgevolge met de studenten te zamen, en werd toen de stellige overtuiging verkregen, dat het oogenblik voor China gekomen was om zich zelf te helpen.

Als bewijs van eenstemmigheid ten deze brachten de aanwezigen, volgens landsgebruik, aan hunne handen de noodige wonden toe. Een 17-tal studenten, vergezeld van de provinciale vertegenwoordigers der provincie en eenige hunner aanhangers, begaven zich daarop naar het gebouw van de Nationale Vergadering, alwaar een nieuw verzoekschrift, voorzien van de handteekeningen van tal van aanzienlijke personen uit de provinciën, werd ingediend. Van de 17 studenten waren er twee, met name de heeren **Sjaoe** en **Lioe**, als voormannen en woordvoerders aangewezen, en gewapend traden zij met het volste zelfvertrouwen in de Nationale Vergadering naar voren. Zij vertoonden den leden gebrek aan durf om beslissingen te nemen, terwijl zij persoonlijk het bewijs zouden leveren, op welke wijze men zich in het belang van het land opofferingen moet getroosten. De studenten begonnen hierop zich met hunne wapens belangrijke lichamelijke wonden toe te brengen, waarop de leden der Nationale Vergadering trachten hen te ontwapenen.

De heeren **Sjaoe** en **Lioe** dreigden met hunne wapens, in tegenwoordigheid der leden, hun eigen buik te zullen openrijten, bijaldien geweld werd gebruikt. Eerstgenoemde kapte daarop zijne hand, en laatstgenoemde zijn dijbeen af, terwijl het uitstroomende bloed het verzoekschrift bereikte, dat op tafel lag en bestemd was aan den Keizer te worden uitgereikt.

Op den openbaren weg was inmiddels veel volk verzameld, die aan de zwaar gewonde studenten allen eerbied voor den betoonden moed bewezen. De provinciale gevolmachtigden, geholpen door de Ministers, wenschten nu den Keizer te ontmoeten, doch bij het paleis aangekomen, vernam men, dat **Z. M.** zich in den **Kraton** ophield en dat daar niemand kon worden toegelaten.

Hoofdzakelijk was dit een gevolg van het optreden van den minister van politie.

Prins **Soe**, de minister van binnenlandsche zaken, verlangde echter hulp te verlenen en maakte zijne

Speciale inrichting tot het vervaardigen van OVERHEMDEN en ONDERGOEDEREN, naar maat of volgens model.

G. Lörtzer

DEN HAAG, Hoogstraat 32-32a.

DE BAS & Co.

BANKIERS

NOORDEINDE 64c :: 's-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN.

SAFE-INRICHTING.

MAISON DROUOT

DEN HAAG
LANGE HOUTSTRAAT 7 en 2. — TELEF. 753.
GROOTSTE INRICHTING
TOT COMPLETE MEUBILEERING
BEHANGERIJ - STOFFEERDERIJ - EIGEN
MEUBELFABRIEK - ANTIQUITEITEN EN
KUNSTVOORWERPEN.

GROENEMEYER EN WESSELING

IN EFFECTEN EN ADMINISTRATIËN

TELEGRAM-ADRES:
„GROEWES”.

TELEF. INTERC.:
4248.

TOUSSAINTKADE 32^D .. DEN HAAG

ONZE KUNST

Geïllustreerd Maandschrift voor Beeldende Kunst.

HOOFDREDACTEUR: DR. P. BUSCHMANN JR.

Inhoud van No. 12, December 1910:

Joh. Cohen Gosschalk: F. Hart Nibbrig. — **J. O. Kronig:** De schilder Mancadan. — **Kunstberichten**, uit Antwerpen, Haarlem, Leiden, enz. — **Van der Stappen.** — **Boeken en Tijdschriften.**

PLATEN: 1 reproductie van het portret van F. Hart Nibbrig, door Joh. Cohen Gosschalk. — 11 reproducties naar werken van F. Hart Nibbrig. — 4 reproducties naar werken van J. Mancadan.

Omslag- en tekstversiering van G. W. DIJSSELHOF en PROF. ED. PELLENS.

ONZE KUNST verschijnt maandelijks in afleveringen van minstens 50 pagina's tekst en platen, en kost f 12.50 per jaargang.

Van af jaargang 1909 verschijnt een genummerde **PRACHT-UITGAVE** à f 25.— per jaargang. Nadere inlichtingen verstrekken de uitgevers.

VRAAG PROEFNUMMERS.

L. J. VEEN — UITGEVER — AMSTERDAM.

opwachting bij den Keizer, terwijl de provinciale ge-
volmachtigden met hun aauhang en de studenten in
de gebouwen der Nationale Vergadering bleven
wachten. Den volgenden morgen werd vernomen, dat
de Keizer over het gebeurde zeer droefgeestig ge-
stemd was en dat Zijne Majesteit de beslissing ten
zake aan de Nationale Vergadering overliet.

De Voorzitter, Prins P o e L o e n, gaf daarvan
kennis aan de leden der Vergadering, die op de
vraag of men zich met het verzoek kon vereenigen
bevestigend antwoordden. Daarna werd door den prins
Regent het bovenvermelde manifest opgemaakt en
verspreid.

Vragen staat vrij. — De Mak. Crt. verneemt,
dat onder de Chineezzen te Makassar een request aan
den gouverneur-generaal ter teekening rondgaat, waar-
mede door de onderteekenaars wordt verzocht, de
belastingen voor de Chineezzen op denzelfden voet te
brengen als die voor de Europeesche bevolking. Het
request is door bijna alle Chineezzen geteekend, het-
geen zeer verklaarbaar is, aangezien volgens belas-
tingspecialiteiten, de nieuwe aanslag voordeeler
voor de aangeslagenen zal zijn, gelijk bovengenoemd
blad opmerkt.

Van Vreemde Koloniën.

OPIUM-POLITIEK.

Elke regering beschouwt het spekken van de
staatskas door groote opiumbaten als onzedelijk,
maar tusschen dit te erkennen en maatregelen te
treffen om het misbruik in ernst tegen te gaan is
nog een groote afstand. Naar het schijnt zou China
den sprong over dezen afstand nu in eens doen. In
verband hiermede en met de daartegenover staande
wettelijke politiek van Nederland is het belangwekkend
na te gaan, hoe Frankrijk en Engeland zich tegen-
over het vraagstuk stellen.

In een hoofdartikel van La Dépêche Coloniale
(11 Mrt.), maakt Paul Robert zich tot pleitbezorger
van de opvatting, die ons ook uit officieele Fran-
sche stukken meermalen tegen klonk. Voorop staat
namelijk, dat Indochina volle 14 miljoen fr. per jaar
van de opium-inkomsten trekt en dat 't vrijwel on-
mogelijk zou zijn het gat te stoppen, dat bij der-
ving van dit voordeel, in het budget zou ontstaan.
Hiervoor heeft dan alles te zwichten. De pogingen
van China worden in strekking en beteekenis ver-
kleind. Het initiatief van Amerika, om een tweede
internationale opium-conferentie in den Haag te krij-

FEUILLETON.

Oude Sage in een nieuw klee

DOOR

M. C. K. v. Z.

III.

Weet ge, wanneer een akker eerst vruchtbaar
wordt?

Als de grond is omgewoeld en zijn gladdigheid
verdwenen is.

Weet ge, wanneer de geest des menschen is als
een vruchtbare akker?

Als ook daár de gladdigheid verdwenen is en de
smart den grond heeft omgewoeld.....

Sedert vorst l'-Indjilal de rivier was overgezwo-
men om hen, die hij liefhad, te zoeken, waren er
diepe voren in zijn akker getrokken. Smart had een
wisselbouw geplant van Nederigheid, toen hij als
verlaten vorst rondzwierf — van Mededoogen, toen
hij zich boog tot het kleine, het dier — van
innerlijk Geluk, toen hij behoefte had, noch
aan glans en roem, maar aan de eenvoudigen, die
hij liefhad — van Opoffering, toen hij zijn leven
waagde voor dezen, van Moed, toen hij, aangekomen
aan den anderen oever, naar hen zocht in de diepe
wildernis, van Nadenken, toen hij, hen niet vinden-
de, terugdacht aan de voorspelling van de tortel-
duif, en eindelijk van Zelfkennis, de voorname hoo-
ge plant, wier zachte wuiving den akker doet gelij-
ken op een golvend korenveld in het menschelijk
leven.

Er waren vele jaren voorbij gegaan, sedert vorst
l'-Indjilal, We-Mono, zijn vrouw, en Rilongi en La
Parappa verloren had. Vele jaren sinds hij gezien
had de fladderende zijden patola, die als een gou-
den poort was boven We-Mono's donker hoofd,
zachtens door den wind bewogen...

Alles, wat achter hem lag, was gelijk een groote
moedelijke reis. Nog was hij niet aan het eind, dat
wist hij, nog was er zelfs in zijn hart een stil,
maar sterk verlanger eenmaal de zijnen terug te

gen, wordt ontijdig genoemd en belooft niet meer
dan haar voorgangster te Shanghai.

Van den veldtocht tegen het heulsap hebben spe-
culanten in China en in Engelsch-Indië juist voor-
deel weten te trekken, door de marktprijzen tot het
drievoudige op te voeren. Zoo werd de kist te Cal-
cutta, die vroeger 900 piasters kostte, nu tot 3000
p. betaald. Bij minder verbruik heeft dit tot een
verhooging van winst gebracht, ook voor de kolo-
niale kas.

Indochina heeft van deze omstandigheden geen
partij kunnen trekken, omdat het geen opium in voor-
raad had, en opium moet minstens 6 maanden ge-
legen hebben, alvorens bruikbaar te zijn. Van Fran-
sche zijde zijn dan nu ook maatregelen genomen om
een goede reserve te hebben. Mocht men uit dit
middel geen volle 14 miljoen meer kunnen trekken,
dan blijft men toch bedacht op een liefst zooveel mo-
gelijk profiteeren. Heel aan 't slot van 't artikel komt
even de raad voor een verdere toekomst, de belas-
tingen te bestudeeren, die voorgesteld zouden kun-
nen worden om in het verlies der opiumbaten te
voorzien.

The Times of India (3 Mrt.), geeft de Engelsche
politiek weer. Het verwachtte overschot van 't laatste
jaar is 3.498.300 P. Daarbij wordt onderscheid ge-
maakt tusschen hetgeen verkregen is door de opium-
winsten en door de andere middelen.

Drie achtereenvolgende jaren is Br.-Indië bezig
zijn voornemen uit te voeren om de opium uit-
voer met 10% p. i. te verminderen. In
hoever dit voornemen consequent volgehouden zal
worden, is niet vastgesteld, maar vooralsnog is de
geregelde vermindering aangenomen en wordt zij
ook doorgevoerd. De bedoeling is geleidelijk de in-
komsten der schatkist zich te doen voegen en rege-
len naar hetgeen te derven zal zijn. Dienovereen-
komstig zijn de baten uit dit middel gesplitst in ver-
wachte inkomsten, die naar den aangenomen maat-
staf vooruit zijn begroot, en meevallers. Nu heeft
het laatste jaar bij de vermindering van uitvoer toch
een buitenkansje gegeven, zooals nimmer te voren,
van 2.944.300 P. In 't voorafgaande gedeelte, over
Frankrijk, is op de reden hiervoor gewezen; welke
bestemming er aan gegeven wordt is door ons de
vorige week reeds vermeld. Hier is hoofdzaak,
dat de Br. politiek er inderdaad op gericht wil
zijn de uitvoer van opium elk jaar met 1/10 te
verminderen, hetgeen, daar dit reeds drie jaren in
toepassing is, binnen korten tijd tot een groot re-
sultaat zou leiden.

zien, en toch wist hij, dat alles zoo vergankelijk is
hier, dat menschen maar menschen zijn, ook zij, die
wij liefhebben, en dat alles in ons zelve moet wor-
den bewerkt en weer bewerkt, om te worden, wat
het worden moet, en dat wij dikwijls moeten leven
zonder hen, die wij liefhebben.

En dat wij moeten dwalen door sombere wouden,
over gloeiende wegen, door onherbergzame streken,
en dat wij honger en dorst moeten lijden en een-
zaam zijn, alles tot ons bestwil. Wilt ge een epos
over deze benarde tijden van koning l'-Indjilal?
Zoek dan in de oude boeken, waarin fantasie en
waarheid verflochten zijn tot legenden. In die ver-
spreide geschriften zult ge lezen, hoe zijn bange
zwerftocht was door de wouden, door bewoonde
streken, waar een vreemd volk hem wachtte en hem
behandelde als een gewoon mensch. Hoe hij niet
eens door zijn eigen volk ontroond was, maar meer-
malen door anderen. Hoe verder hij ging, hoe min-
der men in hem den vorst ontdekte, want zijn klee-
ding werd schamel, zijn lichaam mager, zijn blik
dof. Hij was als een gewoon mensch, ja, als de ne-
derigste der nederigen was hij. Hij verdiende zijn
loon met de akkers om te spitten, met vogels te
verjagen van het opkomend gewas, met het hakken
van hout, en het was in dezen toestand, zijnde aan
den ingang van een woud, dat hij een wonderbare
ontmoeting had met een olifant! Evenals de vogel
Bakkoe sprak de olifant tot vorst l'-Indjilal en zeide
hem het werk daar te laten liggen en hem, den oli-
fant, te volgen, en l'-Indjilal deed aldus. Zijn geleid-
er vertrapte het kreupelhout voor hen, zoodat er
een weg werd gebaad door het dichte oerwoud.
Het was er somber, evenals in het bosch, waar hij
jaren geleden door getrokken was met vrouw en
zonen. Soms vielen lichtbundels als schitterende
balken neder tusschen de incengroeiing van reuzen-
bladeren, en stonden op den grond als gouden nevel-
kringen — dan vonkten er vuurroode bloemen op,
die eenzaam bloeiden, of de witte sterren van orchid-
deën slingerden zich omlaag in verblindende pracht.
Op zulk een oogenblik van zonneflitsing schreeuwden
de apen en wierpen l'-Indjilal en den grooten oli-
fant met afgebeten vruchten. l'-Indjilal raapte ze op, be-
keek ze, en zocht naar dezelfde vruchten, want wat de

PEEK & CLOPPENBURG

- Wagenstraat 12-14-16 -
Spuistraat 13 - DEN HAAG.
VERDER IN ALLE STEDEN.

- HEEREN- en KINDERKLEEDING □
- UITRUSTINGEN □
- HOEDEN HEMDEN ONDERGOEDEREN

TE KOOP:

Een HUIS, bevattende 7 kamers, met electriche ver-
lichting (annex groote tuin met vruchtboomen), op een
der schoonste punten van **UBBERGEN**; aan de eerste
halte der Stoomtram, welke in 1912 wordt veranderd in
Electriche Tram Nijmegen—richting Cleve.
Desverlangd ook **gemeubileerd te huur**.
BRIEVEN onder letter **C. V.** aan **FADDEGON & Co.** te
AMSTERDAM.

Piano's. Wegens gebrek aan plaats-
ruimte worden eenige weinig
gebruikte PIANO'S van solide
fabrieken, tegen matigen prijs aangeboden.

W. P. VAN BERGEN HENEGOUWEN,
ANNA PAULOWNASTRAAT 41.

EERSTE

ROTTERDAMSCHER

ROTTERDAM,
Oudehavenkade No. 1, Plan C.
Hoofdvertegenwoordiging in Nederl.-Indië:
De Heeren **VAN HEUSDEN en MEES,**
Kali-Besar, Batavia.
Zeer vrijgevege Polisvoorwaarden.

VERZEKERING.

BREDA.

BOSCHRIJKE OMGEVING.
WONINGINRICHTINGEN
in huur.

Groote Markt 50. **P. HEIJMAN.**

Nieuw Loterijspel. f 0.75
Vragen en Antwoordspel. „ 0.60
Hollandsch Namen-quartet „ 0.90
De bekende Besique-spelen in roode étuis, met duidel-
ijke Hollandsche verklaring:
2 pers. f 1.00, 3 pers. f 1.50, 4 pers. f 1.80.
Een nieuw Patience-spiel met kaarten voor 1-4 personen
in étui f 1.40.
ALOM TE BEKOMEN.
Uitgever **J. J. SLEIJSER, LEIDEN.**

ONTWAKING

ALGEMEEN MAANDSCHRIFT VOOR LETTEREN,
KUNST, SOCIOLOGIE EN WETENSCHAP.

ONDER REDACTIE VAN:
GEORGES EEKHOUD, JACQUES MESNIL, LOD.
BAECKELMANS, ARY DELEN, WILLEM GIJSELS
: OSCAR SIX, GUSTAAF VERMEERSCH. :
BESTURDER: SEGHER RABAUW.

Uitgave van: „t Kersouwken” te Antwerpen.
Adminstr. voor Holland: Overtoom 442, Amsterdam.
Prijs per jaargang van 12 afleveringen f 3.—.
Losse afleveringen f 0.30.
PROSPECTUS en PROEFNUMMERS op aanvraag GRATIS.

Men concludeere hieruit echter niet, dat hierdoor de papaver-cultuur reeds ten doode opgeschreven is; vooreerst toch wordt er niet tevens bij gezegd, dat het gebruik in de eigen koloniën ook tot een evenredige vermindering bedwongen en uitgerooid zal worden, vervolgens heeft de Br.-Indische regeering haar verminderingpolitiek onder eenig voorbehoud aangekondigd, waarbij de bepalingen op het verbruik en de verbouwing van de bollen in China zelf de voornaamste factoren zijn. Komt de markt daar voor nieuwe verhoudingen te staan, dan zal de Br.-Indische regeering haar politiek nader vaststellen. Met dien slag om den arm, en buitenkansjes, zooals de vermindering met 10% in 't afgelopen jaar gaf, bestaat de vrees, dat de edele bedoeling van Engeland, en het ronduit erkende onedele egoïsme van Frankrijk, op stuk van zaken kunnen neerkomen op dezelfde politiek, die Nederland volgt: wij zouden opium-misbruik willen bestrijden, maar oeh, het geldelijk voordeel ervan is zoo welkom!

Laten de Barbaren uit het westen een voorbeeld van durven en willen nemen aan het Hemelsche rijk, dat in een zoo belangrijke zaak voor een groot kwaad, ook groote geneesmiddelen weet aan te wijzen, naar uit Kirin in Mandschoerije gemeld wordt, is het verbod tot opiumrooken van kracht verklaard, alle in de regeeringsplaatsen bewaarde opium wordt verbrand.

ALLERLEI.

Volgens een bericht uit Peking zal het Chinese eskader, door Prins Tsun uit te zenden, ook Noord-Borneo en de Maleische Staten aandoen.

In Singapore worden, van Grisse, groote hoeveelheden eetbare vogelnesten ingevoerd. The Straits Budget (23 Febr.), zegt, dat verwoestingen onder de vogels worden aangebracht door slangen, die in de grotten en holen aan de kusten haar prooi gingen zoeken. Hierdoor was de handel in deze lekkernij zeer achteruitgegaan. Er is nu echter iets op gevonden. Bijzonder ingerichte hokken of huisjes worden voor de vogels gebouwd, deze maken er gaarne hunne nesten in, die dan weer op gemakkelijke manier, door de kooplieden, verkregen worden. Dubbel voordeel is zoo uit het nadeel gewonnen.

De Belgen stellen zich voor flink voor den dag te komen op de rubber- en caoutchouc-tentoonstelling, die van 24 Juni tot 11 Juli te Londen zal worden gehouden. De vereeniging van caoutchouc-

apen aten, kon zijn voedsel zijn en zou hem niet benadeelen. Zoo leefde hij dagen op zijn tocht achter den breeden olifant, wiens pooten alles stuk trapt en den weg gemakkelijk maakte voor l'-Indjilaf — maar waarheen die weg ging, dat wist hij niet en zijn vragen maakten hem niet wijzer.

„Volg mij”, was alles wat de olifant herhaalde... tot op den derden dag, de olifant stilstaande zeide:

„Leg U op den grond en luister.”

Vorst l'-Indjilaf strekte zich uit op de vochtige bladen, hield zijn oor op den grond en luisterde.

„Wat hoort gij?” vroeg zijn leider.

„Ik hoor ver weg een verward gedruisch... voetstappen van drommen menschen.”

„Wat hoort gij nog meer?”

„Ik hoor een krijgsgang, ik hoor het knallen van geweren.”

„Luister goed, wat hoort gij nog meer?”

„Ik hoor roepen, wij willen een gebied!”

„Sta op — l'-Indjilaf”, zeide de olifant, „klim op mijn rug. Gij zijt die gebied.”

En de olifant droeg l'-Indjilaf het oerwoud uit en zij kwamen op een open vlakte en daar verst l'-Indjilaf hoog gezeten was, kon hij ver zien en hij zeide:

„Daar waar de bergen opgaan zie ik vele menschen in gevecht met elkaar. O! machtig dier, goede geleider, ik zie blinkende schilden, ik zie wapperende vaandels — het is of de ruggen der heuvels golven, maar het zijn menschen, menschen die zich voortbewegen. Ik zie vuur, ik zie bloed, ik hoor de schilden, die op elkaar stooten... en ziet, nu stroomt alles weer derwaarts — het is of de vlakte wordt schoongeveegd; ik zie huizen instorten, ik zie vlammen uitslaan als lekkende tongen door den wind aangeblazen — ik hoor het geschrei van vrouwen en weer het donderend gerommel der vuurmonden en de doffe slagen der schilden. Nu vechten ze op gindsche heuveltop!”

„Ik zal er U heen brengen, l'-Indjilaf”, zeide de olifant. „gij zult die oorlogsdonder doen ophouden, gij zult die knuitdamp verstikken en het geschrei der vrouwen doen verkeren in gejuich.”

En, zooals het dier voorspelde, gebeurde 't ook. Toen vorst l'-Indjilaf op zijn olifant gezeten te midden van het krijgsumroer verscheen, zonken de schil-

planters te Antwerpen heeft een comité samengesteld, onder het eere-voorzitterschap van den minister van koloniën, Renkin, en het voorzitterschap van den heer Bunge. Er hebben hooge ambtenaren van land en stad, bekende figuren uit de koloniale, handels- en nijverheidsbeweging zitting.

Vele belanghebbenden hebben hun medewerking toegezegd of als exposanten, of als bijdragers van geldelijken steun, of als schenkers van medailles en andere prijzen.

PRINS HENDRIK NAAR INDIË?

De kroonprins van Duitschland is nog niet van zijn reis naar Br.-Indië thuis, en reeds wordt melding gemaakt van een officieele kennisgeving, dat hij het volgend jaar de reis naar het verdere Oosten, die nu onderbroken werd, zal hervatten.

De koning van Groot-Brittannië zal zijn Indisch keizerrijk andermaal bezoeken.

De koning van België is als kroonprins naar de Kongo geweest.

President Faillières gaat naar Tunis.

Kan dit alles de kans niet verlevendigen, dat de Prins der Nederlanden besluite tot een bezoek aan onze Oost- en West-Indische koloniën?

FRANSCH KOLONIËN.

In 1899 en 1900 had de Fr. minister van koloniën monopolie verleend aan een groep van vijf ondernemingen voor de exploitatie in Gaboen van de voortbrengselen over een uitgestrektheid van ongeveer 6 miljoen hectaren. Het ingebrachte kapitaal bedroeg 6.500.000 fr., de, voor 30 jaren verleende concessie, gaf den Staat een jaarlijksche vergoeding ad 58.500 fr. en 15% van de te maken netto-winsten. De zaken gingen niet voorspoedig; het kapitaal geraakte geheel op.

Er zijn fouten gemaakt, er waren bijzondere moeilijkheden te bestrijden. Het privilege werkte remmend, inplaats van opwekkend. Er kwam een tekort.

De minister van koloniën, Morel, heeft, vóór het overgeven van zijn portefeuille, een regeling tot stand weten te brengen, die de verhoudingen bij minnelijke schikking vaststelt.

De 5 betrokken vereenigingen doen afstand van hun exploitatierecht van 30 jaren; zij ontvangen daarvoor 125000 hectaren in vollen eigendom, en behoeven geen geld aan 't gouvernement af te dragen. De regeering bestemt het overige deel voor exploitatie door de inlanders en den vrijen handel,

den omlaag, de spitsen van lans en kris blikkerden niet meer, de vuurmonden zwegen, want er was „een koning” in hun midden gekomen, dat zagen allen. Er was geen gouden zonnescerm boven zijn hoofd, dat hoofd was ongedekt en grijs van haar; zijn kleedren waren schamel, maar toch was hij een koning — hij, die daar met naakt bovenlijf zat op de langzaam voortschrijdende olifant. Deze was als een groot schip, dat statig de golven doorklieft en de haven nadert. De golven die eerst woedend en woelig hun witte schuimkoppen hadden opgestoken om over elkaar te bruischen, drevon nu bedwongen in kalme vloeijing naar den zandigen oever. Vorst l'-Indjilaf was als een bovenaardsche verschijning te midden van het krijgsgewoel. Drie dagen had de strijd geduurd tusschen de twee naburige volken. De vorst, hij die beschuldigd was van knevelarij, gezeten onder den gouden pajong was getroffen door een lanssteek en geneueveld. Dit was het oogenblik, waarop l'-Indjilaf in het bosch had hooren roepen „we willen een gebied” en ziet, eenige oogenblikken daarna verscheen daar een figuur op een olifant, gezonden door Allah. Was het wonder, dat het oorlogsgeraas verstomde bij de voetstappen van den olifant, was het wonder dat vele monden riepen: „Daar is hij, daar komt hij, dien wij verwachten! onze koning!” was het wonder dat hem lans en schild gereikt werden, de gouden pajong geopend en naast hem gedragen werd, daar hij zelf te hoog zat en de strijd opgebroken werd?

En l'-Indjilaf nam zelf dat wonder aan van Allah voegde zich naar Zijne besturing van het lot. Hij voelde zich weer vorst als vroeger, en hij werd naar de vorstelijke woning gedragen onder het gejuich van zijn volk.

De olifant echter ging zijns weegs en keerde niet weder.

(Wordt vervolgd).

In meer Boegineesche sagen treffen wij den olifant aan, ofschoon dit dier op Celebes onbekend is. Verwondering kan dit niet wekken als wij weten dat deze sage weder een bewerking is van een Maleische hikayat. Kunnen wij wellicht hieruit besluiten dat de olifant als zijnde de personificatie van „Macht” onder deze bewerking onontbeerlijk werd geacht, door den Boegineeschen dichter? De olifant toch brengt Soethanoel'-Indjilaf weder tot nieuwe macht.

M. C. K. v. Z.

P. ABRAHAMSON,

HOFJUWELIER,

VEENESTRAAT 27. SPUISTRAAT 56/58. PRINSESTRAAT 34.
Tel. 2515. Tel. 40. Tel. 2823.

— DEN HAAG. —

INKOOP tot de hoogste waarde van INDISCHE BRILLANTEN, DIAMANTEN, GOUD, ZILVER en PLATINA. TAXATEUR.

P. A. W. PHILIPPONA,

41 Hoogstraat - Den Haag.

Specialiteit in TAFELSERVIEZEN.

Garantie van Bijbestelling.

A. SCHARENBERG,

HOFLEVERANCIER.

NIEUWZILVER- EN NIKKELWERKEN

HUISHOUELIJK LUXE

TELEPH. INTERC. 2443.

HOOGSTRAAT 15, - 's-GRAVENHAGE.

MEERTENS & VAN HENGEL,

PIET HEINPLEIN 1,

(Halte lijnen 2, 3 en 5). Tel. No. 3218. 's-GRAVENHAGE.

Passage-Bureau. Bespreking voor Passages voor de verschillende Stoomvaartlijnen naar Indië, Amerika, enz.

Inlichtingen worden gratis verstrekt. Belasten zich met Assurantiën en Commissies.

Vertegenwoordigers van het Bureau voor Handel en Reisverkeer Nederlandsch-Indië.

Hoofdkantoor Batavia KONINGSPLEIN! Voor Hotels en Pensions, gelegenheid tot het sluiten van overeenkomsten voor het logeeren van uit Ned.-Indië komenden. Idem Kostkinderen.

NIEUW! ACTUEEL! DE GROOTE ILLUSIE

DOOR NORMAN ANGELL

GEAUTORISEERDE UITGAVE VERTAALD ONDER TOEZICHT VAN DR. L. A. J. BURGERSDIJK JR.

Dit hoogst belangrijke werk vindt zijn oorsprong in een brochure, die het vorig jaar in Engeland het licht zag onder den titel:

„EUROPE'S OPTICAL ILLUSION”.

De belangstelling die deze brochure in Engeland wekte en de aard der besprekingen die zij in het leven riep, had tot resultaat, dat de schrijver het onderwerp nu veel ruimer en breder behandelde en daardoor een juist denkbeeld geeft hoe de kansen voor een oorlog tot een minimum gereduceerd worden.

Het is te verwachten, dat er eene meer dan groote belangstelling voor dit boek zal zijn, daar waar in de laatste jaren zoovelen worden beziggehouden door de gedachte

OORLOG OF VREDE.

Voor allen die in dit onderwerp belangstellen zal dit wel bestudeerd vraagstuk een goed inzicht geven van den tegenwoordigen toestand der groote mogendheden onderling.

Prijs ingenaaid f 1.90.

Uitgave van A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MIJ., Leiden.

door Franschen en door vreemdelingen. Bovendien zullen de belastingen en te heffen rechten medewerken om de inkomsten der kolonie te vermeerderen. Zoo hoopt de Gouv.-Gener. van de Fr. Kongo, Merlin, den financieelen toestand van dit gedeelte van zijn gebied, die in 10 jaren steeds dalende was, ten goede te keeren. (Dép. Col. 15 Mrt.)

De Gouv.-Gener. van Indochina, Klobukowski, heeft bij zijn aankomst te Marseille een verklaring voor zijn overkomst afgelegd, die groote beteekenis kan krijgen. Hij is o.a. naar Frankrijk geroepen, om met den minister van koloniën de leening van 100 miljoen fr. te bespreken, noodig voor de economische ontwikkeling van Indochina, vooral voor den aanleg van kanalen, wegen en andere groote werken. Volgens hem is de rust in het geheele gebied verzekerd, de bevolking tevreden over de opbrengst der oogsten, alles laat zich met goede verwachtingen aanzien. De nieuwe regeling voor de regie van zout en alcohol is populair. De kolonie wacht slechts op de groote werken van algemeen belang om een grootsche toekomst tegemoet te gaan.

INGEZONDEN.

„Oost en West” en de praktijk.

Het jongste jaarverslag is verschenen, en we kunnen niet anders dan het Hoofdbestuur danken voor de openhartigheid, waarmede het den stand van zaken bloot legt.

Zooals tal van andere Vereenigingen, tobt ook de onderwerpelijke met geldzorgen, de nervus rerum, zonder welke geen goede arbeid mogelijk is. Maar kan het ook anders?

Want het jongste jaarverslag leert onze verbaasde oogen, dat er nog 37 leden zijn, die slechts 1.00 gld. betalen, en verder 909 van 1.50 en 250 van 2.00.

Samen dus 1196 leden, die feitelijk te weinig bijdragen. We weten allen, wat vereenigingswezen kost, vooral als er een orgaan bijkomt, hier het Koloniale Weekblad, dat den leden elke week in geconcedeerd vorm het Koloniale nieuws geeft, met mededeelingen uit de Inlandsche en Chinese pers, tegenwoordig van het uiterste belang.

En voor al dat moois en misschien zou men er nog een aantal lezingen met vrijen toegang bij willen hebben, wordt genoeg genomen met de schamele bijdrage van f 1.50 dooreen.

Is het dan wonder, dat eene vereeniging zoo weinig kan doen?

Enkele dagen geleden vernam ik tot mijne verbazing van iemand, dat hij niet beter had geweten, of de contributie was f 1.50. Misschien was wel indertijd gevraagd, of hij die niet wilde verhoogen, doch hij herinnerde zich niets daarvan. Gegeven de trage menschelijke natuur, zal men op zoo'n vraag het gemakkelijker vinden niet te antwoorden en dan tegelijk daarmede de zaak laten zooals die is.

Het komt mij voor, dat het bestuur op een verkeerden weg is en liever de kans moet wagen, dat eenige leden bedanken, voor wie de verhooging van 0.50 of 1.00 gld. te veel is, en de minste bijdrage op 2.50 stellen, dan langer in arrenbode voort te sukkelen.

Door die verhooging wordt de vermeerdering 1089.50 gld. Rekenen we nu, dat op het aller ongunstigst 25% van die te weinig betalende leden bedankt, dan zou dit eene vermindering geven van fl. 747.50, zoodat de algemeene kas nog 342 gld. zou vooruitgaan.

Aangenomen is, dat ongeveer een 300 leden zouden bedanken, een getal, dat met opzet ruim is genomen, doch dat ongetwijfeld geacht mag worden te ruim te zijn.

Wanneer de leden er werkelijk van doordrongen zijn, dat alleen onder bepaalde omstandigheden, dus bij uitzondering eene contributie van minder dan f 2.50 toe te laten is, dan zal niemand zich tegen eene gelijke en algemeene heffing verzetten.

Een tweede hulpmiddel om de lasten te verlichten is, de contributie niet meer te innen op 1 Januari, maar bijv. op 1 Juni, in ieder geval niet samenvallend met de gewone jaarrekeningen en andere contributies, die in de eerste maand van het jaar een schrik vormen voor de huismoeder.

Mocht deze reorganisatie doorgaan, dan kan er misschien wat meer leven uitgaan van de afdelingen. Ik ben geruimen tijd in Arnhem geweest zonder iets te hebben bemerkt van de daar aanwezige afdeling. Toen er eens een bijeenkomst was, verzuimde men de gelegenheid te benutten, dat er tal van introducées waren en de vereeniging bij de gasten in te leiden. Schaamt men zich propaganda te maken, het doel van de als gastvrouw ontvangende vereeniging bloot te leggen en anderen op te wekken, daartoe naar hun vermogen bij te dragen? Ik

vrees, dat men dan lang kan wachten, als men meent dat een bloote uitnoodiging genoeg zal zijn. Neen, als de leden persoonlijk niet doel en werking in hun kring verspreiden, als de afdelingsbesturen voordracht-avonden niet benutten om in ruime kring bekendheid te geven aan hun vereeniging en intekenning vergemakkelijken door rondgaande lijsten of gemakkelijk in te vullen kaarten, dan zal het sukkelen blijven.

Een Hollander werkt niet gauw zoo impulsief, dat hij naar de schrijftafel vliegt en een aanvraag indient om lidmaatschap. Daarvoor is meer noodig, minstens een voorzetten van de zaak als gesneden koek. Dus ook niet: wenschte zijne contributie te bepalen op..... „Hoeveel moet ik geven?” dat is de vraag, waarop antwoord wordt verwacht, en dan moet die luiden: minstens 2.50 gld. Laat de Vereeniging eene propaganda-commissie of een handig propagandist aan zich verbinden, waarmede het Alg. Ned. Verbond ook werkt of gewerkt heeft. De zaak is de moeite toch wel waard, want alleen door veel leden is de toestand te verbeteren. En als dan de bestaande afdelingen ook in dien geest werken en bij voordracht-avonden meer denken om een gezellig lokaal en een aangename omgeving dan om een goedkoop avondje, waar alle leden voor niets toegang hebben, dan is er nog wel publiek te trekken en gelegenheid om misschien nieuwe leden te krijgen ook.

De praktijk, daar zit het in! Moge dit kleine steentje er een weinig toe bijdragen op te wekken tot de praktijk.

A. VAN HENGELO.

Oost- en West-Indisch Literatuur-overzicht.

Tijdschrift van het Kon. Ned. Aardrijksk. Genootschap.

De nieuwe aflevering opent met eene, van uitstekende schetskaarten voorziene, beschrijving der eilanden Adonara en Lomblen, behoorende tot de Solor-groep (ten oosten van Flores). De schrijver, kapitein J. D. H. Beckering, voldeed daarmede aan een verzoek van den heer G. P. Rouffaer, die, toen genoemde eilanden voor ontwapening en registratie door kapt. B. werden bezocht, op elk dier eilanden een achttal dagen bij de colonne onder zijn commando verbleef.

De schrijver zegt: „Waar bij de aanvang van den tocht het plan niet bestond eenig verhaal op papier te stellen, kunnen deze aantekeningen niet op volledigheid bogen, te meer daar de ontwapening, de registratie en de daaruit voortvloeiende bemoeienissen met hoofden en bevolking mij weinig tijd lieten voor het onderzoek naar bijzonderheden, land en volk betreffende.” Dit moge waar zijn, in ieder geval moet het gebodene dankbaar worden aanvaard, omdat eene betrouwbare, samenvattende beschrijving dier eilanden nog niet bestond, om de eenvoudige reden, dat de binnenlanden nimmer door Europeanen werden bezocht.

De heer J. C. van Eerde schrijft vervolgens over de Madjapahitsche onderhoorigheden Goeroen en Seran, een studie, die vooral de belangstellenden in Java's oude geschiedenis zal interesseeren.

Voorts geeft Prof. dr. Volz, die meermalen den Oost-Indischen Archipel met wetenschappelijke doeleinden bezocht, wenken en raadgevingen onder den titel: Ausrüstung und Reisepraxis. Erfahrungen auf Forschungsreisen in Niederländisch-Ost-Indien.

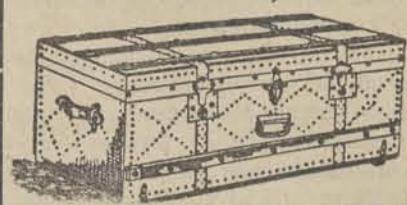
Daarna volgen uittreksels van eenige brieven over de Corantijn-expeditie in Suriname, geschreven door den officier van gezondheid bij de marine J. Fr. Hulk, terwijl eindelijk nog de volgende over Oost-Indië handelende bijdragen in bovengenoemde af. van het Tijdschr. Aardr. Gen. een plaats vinden: De breukenkust van Mandar (met schetskaart), door E. C. Abandanon. — De kaart der Keizerin Augusta-rivier, door C. Craandijk (met kaart). — Mededeelingen over Nederl. onderzoekstochten in onze koloniën. — Berichten omtrent vreemde onderzoekers in onze koloniën. — Literatuur over Oost- en West-Indië. — Bibliographisch overzicht.

Djeloetoeng-concessies.

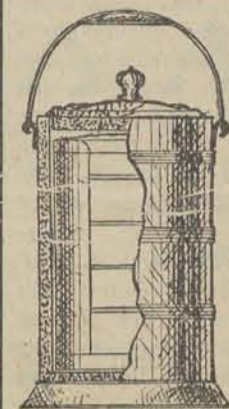
Door den heer J. G. Schlimmer, Directeur van de te 's-Gravenhage gevestigde N.V. Borneo Sunatra Handel-Maatschappij, is eene brochure uitgegeven (voor belangstellenden verkrijgbaar bij de firma J. H. de Bussy te Amsterdam), eene uiteenzetting inhoudende zijner bedenkingen tegen de voorwaarden, waarop het Gouvernement van Ned.-Indië zich voorstelt in Borneo twee en een half miljoen H.A. in concessie af te staan aan eene Deutsche combinatie, voor exploitatie van djeloetoeng-boomen *).

*) Betreffende deze boomsoort leert De Clercq's plantkundig woordenboek: De schors bevat een melksap, dat drinkbaar (heet) en in smaak eenigszins met melk overeenkomt. De daaruit gewonnen harsige massa komt in 't groot in den handel als caoutchouc-surrogaat en is bekend als „getah djeloetoeng” ook wel als „Dead Borneo” en „Pontianak gom”.

W. POPPINK, :- :- TELEFOON No. 4485.



Prins Hendrikstraat 141-143, Den Haag. Geheel gepantserde Hutkoffers. Voor het bagageruim, 100 cM. lang, 50 cM. breed, 50 cM. hoog, m. bak f 12.50. Voor de hut 100 cM. lang, 50 cM. breed, 36 cM. hoog, m. bak f 11.50. Voor de hutten der nieuwe booten 100 cM. lang, 50 cM. breed, 40 cM. hoog, m. bak f 12.—



CROES & Co., Spui 231, DEN HAAG, METAALWARENFABRIEK,

fabriceren met steeds toenemend succes hun

Nieuw-Systeem WARM ETENDRAGERS (Koksblak),

voor uitzending van Warmblijvende Diners, - voorzien van dubbele isoleerende wanden, -

2	3	4	6
f4.—	f4.50	f5.—	f6.50 per stuk,

dezelve met aluminium binnenwanden f5.25, f6.—, f6.75 f7.75 per stuk. Bijbehorende stellen Schaaltjes en Deksel Email f2.25, f2.50, f3.—, f3.50 Aluminium f3.25, f3.50, f4.25, f4.75 Alum. Tusschendeckels -1.— -1.25, -1.50, -2.— per stel.

TELEFOON 3709.

Bij groote hoeveelheid speciale prijs. EXPORT naar OOST en WEST.

N.V. THEOSOFISCHE UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ AMSTELDIJK 79 * * * AMSTERDAM

THEOSOPHIA Theosofisch Maandblad onder redactie van Dr. J. W. BOISSEVAIN en E. WINDUST. - 19e Jaargang

Per jaargang van 12 afl. fr. p. p. binnenland f 5.— Losse afleveringen " " " " " 0.70

NIEUW VERSCHENEN WERKEN:

- Dr. R. STEINER, Het Occultisme in korte trekken ing. f 2.75
- D. VAN HINLOOPEN LABBERTON, Bhagavad-Gita transcriptie (Sanskrit-tekst) 1.50
- A. BESANT, De opvoeding in het Licht der Theosofie : 0.15
- Dr. R. STEINER, De opvoeding van het Kind 0.50
- ALAN LEO, Astrologie voor Iedereen 0.75
- A. E. THIENS, Leerboek der Astrologie I 5.—

— Verkrijgbaar bij alle solide Boekhandelaren. —

RIPPEN

PIANOHANDEL PIET HEINSTRAT 42 ELANDSTR. 17 TEL. 4683

VERHUREN STEMMEN

JOHANNES WOLF - ARCHITECT-LEERAAR 's-GRAVENHAGE - Van Gochstraat 39

GEEFT PRIVÉ- EN CURSUS-LESSEN

in Wiskunde, Boekhouden, Duitsch Mechanica, :- Statica, Landmeten en Waterpassen. :-

Uitstekende attesten van oud-leerlingen zijn ter beschikking.

Een nieuw boek van de bekende schrijfster

NANNIE VAN WEHL

Deze maand verschijnt :

De kleinkinderen van Mevrouw Beukema

Een boek voor jonge dames van 16—18 jaar.

:- Met teekeningen van C. J. ROVERS :-

Prijs f 2.50. In prachtband f 2.90

waardoor, zijns inziens, de vrije concurrentie te gronde gericht zal worden en monopolies zullen ontstaan ten dienste van vreemdelingen.

De schrijver vangt aan met een uiteenzetting der ontwikkeling van den handel in djeloetoeng gedurende de laatste jaren. Terwijl de aanvoeren van het product gestadig toenamen, zijn de prijzen eveneens geregeld verbeterd, tengevolge van de concurrentie tusschen de afnemers. De voornaamste afnemer is Amerika, dat ongeveer $\frac{3}{4}$ van de totale productie verwerkt. De uitvoer uit Ned.-Indië gaat, met het oog op de lagere vrachten, grootendeels via Singapore. De fabrikanten, die djeloetoeng verwerken, zien ongaarne de stijging in prijs van het boschproduct, welke hun winsten kortwikt. Van de zijde der fabrikanten in Europa is nu, volgens den heer S., het streven uitgegaan den handel in djeloetoeng te monopoliseeren. Zij hebben thans alleen op Borneo $2\frac{1}{2}$ millioen H.A. in erfpacht aangevraagd en eveneens enorme uitgestrektheden in Sumatra. Het Departement van Landbouw steunt hun aanvraag, zijnde volgens dit lichaam, het eenige middel om het leven van de djeloetoeng-boomen, die naar men meent op minder oordeelkundige wijze door de bevolking getapt worden, te sparen.

De heer S. betreurt deze houding van genoemd departement en meent, dat dit zich door de gedachte, dat in Ned.-Indië groote fabrieken zullen verrijzen en daaraan verbonden voordeelen voor onze koloniën, zoo laat beheerschen, dat de nadeelen, die hieraan verbonden moeten worden, te licht geschat worden, nl.: uitsluiting van vrije concurrentie in een handelsartikel, dat aan de bevolking der Zuider- en Westerafdeeling van Borneo en in het Palembangse gedurende 1910 vier à vijf millioen gulden moet ingebracht hebben en voor de toekomst nog belangrijk meer belooft op te leveren.

Ten slotte hoopt de schr., dat zijn betoog aanleiding zal zijn voor het betrokken departement, de zaak grondig te onderzoeken, alvorens verder te gaan op den ingeslagen weg.

De Katholieke Missiën.

No. 5 van den loopenden jaargang bevat het slot van het artikel: „Kan de mensch zich werkelijk aan vreemde luchtstreken gewennen?” Met verschillende voorbeelden toont de schrijver aan, dat deze vraag ontkennend dient te worden beantwoord. Hij kent slechts één land, waar de kolonisatie op groote schaal gelukt is en de landbouw ook door de Europeanen gedreven wordt, nl. Noord-Amerika. Maar ook daar wordt het doel niet zonder groote offers bereikt. Hoevele landverhuizers ook in dat uitgestrekte land vroegtijdig zijn ten grave gedaald, zal wel nooit bekend raken. Niemand kan ook zeggen, wat er van de Europeesche bevolking in Noord-Amerika zou geworden zijn, indien zij den onafgebroken toevloed uit de moederlanden missen moest.

Hetzelfde Nr. bevat nog een interessant stukje over „Een eigenaardige taal in Nederlandsch Nieuw-Guinea”, waarin uiteengezet wordt, op welke wijze de „Marienders” door gebaren hunne gedachten weten uit te drukken.

Tijdschrift voor het Binnenl. Bestuur.

No. 5—6 van Deel 39 van het Tijdschr. voor het Binnenl. Bestuur, bevat allereerst een afscheidswaard van den redacteur, den heer F. K. Overduyn, die naar Europa vertrekt. Verder bestaat de inhoud uit de volgende opstellen: Bemestingsproeven bij tabak, door H. Bakker Jr. — Beschouwingen over den inlandischen landbouw op Java, door F. J. Couwenberg. — De hervormingsplannen in de Vorstenlanden, door P. J. F. van Heutsz. — Prinseneiland en schiereiland Djoengkoelan (straat Madoe-ra). Voordracht, gehouden op de alg. verg. der Soekaboemische Landbouwvereniging te Bandoeng, 19 Dec. 1910, door den heer R. A. Eekhout *. — In Memoriam. A. F. L. Kromhout, Controleur van Sapoeran. Overleden 3 December, door G. — Fighing sedition, The duties of officials. Remarkable government circular. (Uit The Statesman Juni 1910). — Dupliek in zake de bijdragen over de „Reorganisatie van de politie”, door F. K. Overduyn.

Indien de plaatsruimte dit toelaat, komen wij in een volgend overzicht op den inhoud van de belangrijkste opstellen terug.

Over agar-agar.

In de Korte berichten voor Landbouw, Handel en Nijverheid wordt over de bereiding van agar-agar het een en ander medegedeeld, waaraan t navolgende is ontleend:

Van de in Ned.-Indië voorkomende agar-agar leverende algen wordt tot heden op Java weinig partij getrokken. Naar men beweert, houdt de bevolking van Japara en de Duzendeilanden zich met

het visschen van die wieren bezig, en dat zou ook het geval zijn in de nabijheid van Banka en Billiton. Van veel beteekenis kan echter dat bedrijf niet zijn. Ter oostkust van Celebes is het evenwel anders. Makassar voerde in de jaren 1907—'09 naar Oost-Azië uit respectievelijk 469, 314 en 714 ton, wát, in aanmerking nemende, dat het een zeer volumineus artikel is, eene belangrijke hoeveelheid mag worden genoemd. Op Java's noordkust zou men kunnen trachten het voorbeeld van Makassar na te volgen. De handelswaarde van het product te Makassar bedraagt van 1 tot $2\frac{1}{2}$ gulden per pikol, naar gelang van de qualiteit.

De bereiding der wieren voor de markt is zeer eenvoudig. Zoodra het wier uit zee is verzameld, wordt het op het strand gedurende twee dagen gedroogd, totdat zij een gele kleur aannemen en goed droog zijn. Wordt de massa na een dag of drie drogens niet geel, dan wordt het wasschen herhaald. Zijn er na het drogen roode draden in, afkomstig van doode algen, dan worden die uitgezocht.

In Japan wordt de gele, die ontstaat door het uitkoken der wieren, blootgesteld aan de vorst. Na het uitvriezen wordt het product in reepen gesneden, die in de zon verder van water worden bevrijd. De bereiding van agar-agar in een tropisch land wordt onuitvoerbaar geacht.

Marineblad.

In het Marineblad, Bijblad op de Verslagen der Marinevereniging, afl. 8 van jaarg. 1910/11, schrijft * * „Iets omtrent de verdere opnemng van den O.-I. Archipel” (slot in een volgend nummer).

Verder bevat dit Nr. evenals de bovengenoemde afl. van het Tijdschr. Aardr. Gen. als afzonderlijke bijlage, eene circulaire over een voorgenomen hulding van de nagedachtenis van wijlen J. G. W. J. Eilerts de Haan, den leider van de laatste (thans nog in gang zijnde) wetenschappelijke Suriname Expeditie. Eindelijk een opgave der verschillende Etats Major op 1 Januari 1911 aanwezig op de oorlogsschepen, uitmakende de scheepsmacht in O.-Indië.

De Indische Mercur.

Inhoud van No. 11: Rubberscraps, door A. H. Berkhout. — De Ned.-Indische mijnordonnantie (Rekest van R. D. Verbeek aan Zijne Exc. den Minister van Koloniën). — Concessies voor Djeloetoengwinning op Borneo. — Mededeelingen van den Rijksvoorzichtingsdienst ten behoeve van den Rubberhandel en de Rubbernijverheid. — De Chineesche handelsverenigingen in Indië. — Aanvulling begroting Suriname. — Invoer op Java in 1910. — Uitvoer van Java in 1910. — Kultuurberichten (Proefstations op Java. — De terugbrenging van particuliere landerijen. — Kandang Hauer. — Bevordering der katoencultuur.) — Kleine mededeelingen (Hoedenindustrie op Curaçao, enz.). — Financiële berichten en verslagen, zomede de overige wekelijksche rubrieken.

Het bibliotheekwezen in de kolonie Suriname.

In het Juli-Nr. van „De Boekzaal” jaargang 1907 werd door den heer Fred. Oudschans Dentz het ontstaan en den tegenwoordigen toestand van de Koloniale Bibliotheek te Paramaribo geschetst, die thans ruim een halve eeuw oud is.

Teneinde een volledig beeld te verkrijgen van het bibliotheekwezen in Suriname, richtte de schr. zich later tot alle verenigingen en lichamen te Paramaribo in het bezit van een bibliotheek, om daarvan de noodige gegevens te verkrijgen. Deze gegevens publiceert de heer O. D. in genoemd Tijdschr. (no. van Febr. 1911). Het overzicht is evenwel niet volledig, in de eerste plaats omdat de gestelde vragen over het algemeen vrij onvolledig werden beantwoord. De opgaven betreffen een zevental bibliotheken, terwijl Suriname verder nog kan bogen op een gelijk aantal leesverenigingen. Een afbeelding der leeszaal en boekerij der Groep Suriname van het Alg. Ned. Verbond te Paramaribo, vergezelt het overzicht.

* * *

Ten slotte nog eenige sedert het vorig overzicht ontvangen publicatiën:

Verslag over de Burgerlijke Openbare werken in Ned.-Indië over het jaar 1908. Batavia, Landsdrukkerij. Met kaarten.

Landbouw, boschwezen, veeteelt, visscherijen, gouvernementsbedrijven, scheepvaart, handel en nijverheid in Ned.-Indië gedurende 1909. (Volgens t Koloniaal Verslag van 1910). 's-Gravenhage, Algem. Landsdrukkerij.

Observatorium (Koninklijk Ned. magnetisch en meteorologisch) te Batavia. Jaarverslag 1910. Batavia Landsdrukkerij.

De directeur van het Observatorium, Dr. W. van Bemmelen vangt zijn verslag aan met de mede-

HOTEL VAN ZEBEN - CAFÉ-RESTAURANT,

Wagenstraat 44, TEL. 411. DEN HAAG.

LOGIES met ONTBIJT vanaf f 1.50, PLAT DU JOUR van 12-2 uur à f 0.50, DINERS vanaf f 0.80 en hooger van $4\frac{1}{2}$ -7 $\frac{1}{2}$ uur. Restaurant à la Carte gedurende den geheelen dag.

Aanbevelend, v. ZEBEN.

NEDERLANDSCHE VEGETARIERSBOND.

Secretariaat, Brochurenhandel en Vegetarisch Bureau.

HEEMRAADSINGEL 217B :: ROTTERDAM,

waar alle inlichtingen over Vegetarisme, den Bond en zijn streven gaarne worden verstrekt en alle drukwerken te verkrijgen zijn.

LIJSTEN VAN BOEKEN GRATIS.

Leest het maandelijksch orgaan „VEGETARISCHE BODE”

onder redactie van FELIX ORTT; abonnementsprijs f 2.— p. jaar.

Bekroond propagandageschrift, franco per post f 0.06. — ORTT, Brieven over gezondheid, franco per post f 0.12. — DR. ANNA KINGSFORD, Ware voeding, franco per post f 0.80. — Vegetarisme een economische noodzakelijkheid, franco per post f 0.94. —

KOOKBOEKEN franco per post f 0.17 en f 0.95.

Vraagt voedingsmiddelen gesteld onder toezicht van den Nederlandschen Vegetariërsbond. — Dit geeft afdoende waarborgen.

VERKOOPHUIS

GROOT HERTOGINNELAAN 103 DEN HAAG

Tramhalte lijn 3 :: VALERIUSSTRAAT.

Eenig adres voor hen die zich goed en voordelig van nieuwe of TWEEDEHANDS-MEUBELN willen voorzien.

DAGELIJKS (ook des Zondags) GEOPEND van 10—4 uur.

AFFIRMATIE

(LIJNEN EENER LEVENSBESCHOUWING)

DOOR G. KAPTEIJN-MUIJSKEN.

PRIJS f 2.90. IN ELKEN BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR.

„Een boek van karakter en van idealisme; een grondtrek er van is de oprechtheid. Het is een bezielend en geestrijk pleidooi voor de erkenning onzer geestelijke waarden, voor den geestelijken levensinhoud, waarvan het heil verwacht.”

Dr. J. D. BIERENS DE HAAN, in het „Tijdschrift voor Wijsbegeerte” van Juni 1908.

„Een boek dat licht brengt... dat een wonder voor ons verrichtte, een aangrijpend boek. Van uit het hooge standpunt, dat de schrijfster van „AFFIRMATIE” ons aanwijst, zien we alle draden, die de menschen spinnen, om daarlangs het hoogste te bereiken, ten slotte uitloopen in één richting.” MARGARETHA MEIJBOOM, in „De Vrouw” van 25 Juli 1908.

„Het woord lag mij op de lippen: „Affirmatie, Affirmatie, ja, erkenning, bevestiging des levens. Goddank, het woord heeft geklonken: „Affirmatie”. Ik hoor het als een felle triomphante tegenspraak! Ik hoor het als een trompetstoot, ver klinkend in de serene kalme van een helderen dag.” JOS. VAN VEEN, in „Recht door Zee” van September 1908.

„Een enkele maal gebeurt het, dat er plotseling een mooi woord, een teekenende uitdrukking wordt gevonden, die een menigte verschijnselen, welke een gemeenschappelijk kenmerk bezitten, samenvat. Zoo heeft Mevr. KAPTEIJN-MUIJSKEN in een merkwaardig boek, waarop ik in verband met eenige andere werken terugkom, het woord „AFFIRMATIE” gebruikt, daarmee een naam gevende aan het zichtbaar streven, om overal weer regels op te stellen voor ons leven en vaste vormen te vinden voor onze waardebevestigingen... Er wordt gestreefd naar bevestiging en binding.” R. CASIMIR, „De Ploeg”, Oktober 1909.

Uitgave van SCHELTEMA & HOLKEMA's Boekhandel te Amsterdam.



B. DERKSEN

Brood- en Beschuitfabriek

„De Oude Vette Hen”

bij het Raadhuis Den Haag Tel. 2480.

Geregeld bezorging door alle wijken van Den Haag, Scheveningen en Rijswijk.

LUNCHROOM.

AFTERNOON-TEA.

* Volgens Indische bladen is de heer Eekhout onlangs overleden.

deeling, dat dit jaarverslag het eerste is, hetwelk in dezen vorm wordt aangeboden; wel verschijnt in het Koloniaal verslag een kort bericht omtrent den toestand en de werkzaamheden van deze instelling, maar daarin mag het vrijwel begraven heeten want geen enkel publiek orgaan wijdde tot nu toe eene bespreking."

Een en ander in verband met het hoofdartikel „Maleisch of Nederlandsch", door F. v. E. (Indologenblad 15 Maart 1911).

Nederland voor hondert jaren, door Generaal Wipperman. Eigen Haard, 18 Maart 1911). De schr. behandelt in deze artikelenreeks van tijd tot tijd ook de gebeurtenissen in Indië van een eeuw terug. Zoo ook in dit Nr. van E. H.

Over eindexamens der 5-jarige cursus, door D. P. J. Vermeulen. — Een waterbouwkundige tegenval-ler (met afb.), door M. van Geuns. — Een nieuw berghotel (met afb.), door W. — Twee brieven, door W. Kerremans. — De Mohammedaansche vrouw door Later. In Weekblad voor Indië, 12 Febr. '11.)

BRIEFKAARTEN.

Onlangs werd er op gewezen dat Nederland, in tegenstelling met andere landen, 1/2 cent laat betalen voor de ten postkantore gekochte briefkaarten. Die tegenstelling wordt nog te meer opvallend, als men weet, dat in Oost-Indië die 1/2 cent ook niet betaald wordt. Daar kost een briefkaart van 5 cent dit bedrag en niet 5 1/2 cent, zooals hier te lande. Nederland verlate ten deze zijn isolement.

Leeszaal HEULSTRAAT 17. DEN HAAG.

Opgave van dagbladen en tijdschriften, ter lezing liggend in de leeszaal van het Hoofdbestuur van „Oost en West", Heulstraat 17, Den Haag, welke dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 's morgens 9 uur tot 6 uur 's namiddags.

De Planter, Onze West, Sumatrapost, Sumatrabode, Javabode, Bataviaasch Nieuwsblad, De Padan-ger, De Sumatra Courant, De Surinamer Courant, Soerabajasch Handelsblad, Nieuwe Soer. Crt., Deli Courant, Preangerbode, Javasche Courant, De Locomotief, Het Witte Kruis blad, 20 diverse Maleische bladen en tijdschriften.

Verscheidene periodieken, waaronder:

Hou en trou, Vrede door recht, De stem van Indië, Tijdschrift voor economische geographie, Indologenblad, De Banier, Neerlandia, Jong-Indië, De Boodschapper, Revue économique, Indische gids, Weekblad voor den handeldrijvenden en industriëlen middenstand, Exportblad, Cultura, Deutsche Kolonial Zeitung, Sociaal Weekblad, Ned. Zendingsbode, Maandbericht van het Ned. Zending-genootschap, Indisch genootschap, Weekblad voor Indië met Dames Weekblad, Insulinde, Deutsche Wochenzeitung für Niederland und Belgien.

Surinaamsche almanak 1911.

Indische Mercur.

De blijde wereld, Christen-weekblad.

Ueber die Düngungsfrage in den Deutschen Kolonien, von Mr. P. Vogeler, Privat Docent an der Universität Königsberg.

Werkkring en vooruitzichten der geëmployeerden bij de Java-Suikercultuur.

Djeloetong-concessies, door J. G. Schlimmer.

De Nieuwe Vorstenlanden.

Handelsstudie No. 5.

En tal van andere brochures, jaarverslagen, enz.

Vervolg opgave van bladen en tijdschriften welke nieuw ter lezing zijn gelegd in de Leeszaal, Laan v. Meerder-voort 195, Den Haag, die dagelijks, Zon- en feestdagen uitgezonderd, geopend is van 10 uur vóór- tot 6 uur namiddags.

De Sumatrapost t/m 24 Febr. '11.

Het Bat. Handelsblad t/m 22 Febr. '11.

De Locomotief t/m 21 Febr. '11.

De Sumatrabode t/m 23 Febr. '11.

Tjahaja Sumatra t/m idem.

Poetri Hindia Nos. 1, 2, 3 en 4.

Ned.-Ind. Effectenblad Nos. 14 en 15.

De Ind. Mercur No. 12 en Extra-Nr. 16 Maart.

De Banier No. 7.

Vrede door Recht No. 3.

Handelsberichten v/h. Min. v. Landbouw.

Kort verslag 2e Kamer St.-G.

Witte-Kruisblad No. 7.

Neerlandia No. 3.

Landbouw, Boschwezen, Veeteelt, Visscherijen, Gouvernementsbedrijven, Scheepvaart, Handel en Nij-verheid in Ned.-Indië gedurende 1909 (volgens het Kol. Verslag van 1910).

MEDEDEELINGEN.

Van het Dag. Bestuur der Vereeniging:

HOOFDBESTUURSVERGADERING van de Vereeniging „Oost en West", op Zaterdag 15 April 1910, des namiddags ten 2 1/2 ure, Heulstraat 17, 's-Hage.

Punten van behandeling:

1. Jaarverslag 1910. (Zie Kol. W. 1911 No. 5, 6, 8, 11).
2. Rekening en Verantwoording van het Hoofdbestuur.
3. Verslag der Studiecommissie. (Zie Kol. W. 1911 No. 8).
4. Begroeting 1912.
5. Voorziening in de vacature van het Hoofdbestuur. Volgens rooster treden af, doch zijn herkiesbaar: A. B. J. Prakken; Mevrouw M. Ten Bosch-Bosscher, 's-Hage; Th. Almerood, Amsterdam; T. Gerdes Oosterbeek, Apeldoorn; L. A. H. Lamie, Arnhem; Prof. Mr. J. E. Heeres, Leiden.
6. Goedkeuring van het gewijzigd artikel 5 van het H. R. der afdeling Leiden.
7. Mededeelingen met betrekking tot het Koloniaal Weekblad.
8. Aanwijzing candidaten commissie van onderzoek der Rek. en Verantw. 1911.
9. Vaststelling plaats en dag der Jaarl. Alg. Verg.
10. Mededeelingen met betrekking tot het Koloniaal Instituut, verhoogd contributiebedrag, instelling eener commissie voor het afnemen van het examen in het boekhouden, toekenning van hulp; opheffing Afd. Zutphen, Tentoonst. Jav. Kunstnijverheid.
11. Hetgeen verder ter tafel zal worden gebracht.

E. VAN ASSEN, Secr.

Van de Afdeling Breda:

Dinsdag 28 Maart 1911, des avonds te 8 ure zal, in de benedenzaal van „Ons Huis", Waterstraat, hoek Karnemelkstraat, Mevrouw I. J. Hissink—Snellebrand een voordracht houden, waarvan de titel luidt:

Is verandering van den bestaanden maatschappelijken, geestelijken en zedelijken toestand van de Nederl.-Indische paupers noodig? Is dit mogelijk?

Debat gewenscht.

De lezing zal ook kosteloos toegankelijk zijn voor niet-leden van Oost en West.

Aan den ingang der zaal is een bus geplaatst voor het opnemen van giften van hen, die met het doel, dat Mevrouw Hissink—Snellebrand nastreeft, sympathiseeren en haar hierin willen steunen.

HET BESTUUR.

Van de Afdeling Utrecht en Omstreken:

Voordracht v. d. HoogEdelgestr. Heer H. A. Kooij, majoor der Inf. v/h. Leger in Ned. Oost-Indië, op Maandag avond 27 Maart te half 8 in 't Gebouw van Kunsten en Wetenschappen (Militiezaal).

Onderwerp:

Schetsen van ons Pioniersleven in Indië, met lichtbeelden.

Leden v/d. Afdeling hebben het recht niet-leden voor dezen voordrachtavond, die bijzonder interessant zal zijn, te introduceeren. Ook zijn introductiekaarten bij den secretaris voor niet-leden te krijgen.

N.B. Het bestuur hoopt nu, dat de leden der Afdeling „Utrecht" belangstelling zullen toonen in 't werk der Vereeniging, door talrijke opkomst op 27 Maart a.s.

E. VAN BLOKLAND, Secretaris, Korte Jansstr. 25bis, Utrecht.

Verslag over het jaar 1910.

Over 't jaarverslag der afdeling kan ik heel kort zijn; veel belangrijks heeft ze niet ondergaan.

Wat het bestuur der Afd. betreft, is Mevrouw van Oeveren—van Schaik als voorzitter der Afdeling afgetreden, en in haar plaats is benoemd de heer Enthoven. — Wel veel dank is de afdeling aan de geachte voorzitter, Mevrouw van Oeveren, verschuldigd. Immers, langen tijd toch heeft zij de afdeling, met zoovele lauwe leden, staande weten te houden. We zullen hopen, dat een kentering moge intreden in de belangstelling der leden voor onze afdeling. Het is wel waar, er is in den laatsten tijd eenige verbetering te bespeuren, voorwaar, een

EVERSEN & Co.

Tasmanstraat 142-148.

Telefoon 1854. DEN HAAG.

STALHOUDERIJ.

Levering van maand-Équipages.

A. A. BOLT

CONFISEUR & PATISSIER

HOFLEVERANCIER

BANKASTRAAT 4c, 4d, 4e, 4f

's-GRAVENHAGE

ECHTE INDISCHE SPEKKOEK

OOK VERKRIJGBAAR IN „BOEATAN" HEULSTRAAT 19

Goosen & Swagerman.

DEN HAAG, Boekhorststr. 149. DEN BOSCH, Vughterstr. 17.

VLEUGELS, PIANO'S, INGEBOUWDE PIANO'S ORGELS.

VERHUUR-

PIANO'S van f 5.— p.m. of f 50.— p.j. af.

VLEUGELS van f 8.— p.m. of f 80.— p.j. af.

SPECIALE INRICHTING VOOR HET GEREEDMAKEN VOOR DE TROPEN.

Een flinke knevel

binnen 4 weken door gebruik van ééne dosis v. onze beroemde Kruidenbalsem.

Geheel nieuwe methode. Volkomen garantie. Geen succes, geld terug.

Ook uitstekend tegen kale vlekken en haaruitval.

Zending franco (geheim verpakt), na ontvangst van postwissel à f 0.75 (ook postz.), remb. f 0.90.

Bestelt ééne doos en de uitwerking zal u verbazen. Indien na gebruik het succes nog niet geheel bereikt is, dan leveren wij den Kruidenbalsem verder geheel gratis, totdat het succes volkomen verkregen is.

CHEM. LABORATORIUM „HOLLANDIA", v.d. Duijnstraat 10, Rotterdam.

N.V. Electriche Drukkerij

„Luctor et Emergo"

Telefoon Intercomm. 4424

's-GRAVENHAGE

Amalia van Solmsstraat 2-4

gunstig voortteeken. Maar zoude dit blijvende belangstelling zijn, of wel voorbijgaande nieuwsgierigheid? We hopen het eerste; en dat onder het nieuwe bestuur de afdeeling in groei en bloei moge toenemen, tot heil van Moederland en Koloniën.

De afdeeling verloor in den loop van 1910 aan leden 16, te weten drie door overlijden, en 13 door bedanken of naar elders vertrekken; daarentegen zijn er 20 nieuwe leden bijgekomen, een winst dus van 4 leden. De vereeniging telt nu 88 leden, verdeeld over de verschillende plaatsen: Utrecht telt 61 leden, Amersfoort 14, Baarn 3, De Bildt 1, Driebergen 2, Hoogland bij Amersfoort 1, Soestdijk 1, Zeist 5.

Gedurende 1910 zijn twee lezingen gehouden: één in Februari in den wintertuin v/h. Hotel „Pays-Bas“, door Mevr. v. Zuylen-Tromp over: de Indische Kunstnijverheid, toegelicht door een fraaie tentoonstelling van voorwerpen en vele lichtbeelden, en één in November in 't gebouw van Kunsten en Wetenschappen door Dr. A. Pülle over: Suriname en de wetenschappelijke expedities der laatste jaren, eveneens opgeluisterd door tal van keurige lichtbeelden. Deze lezingen werden door vele belangstellenden bijgewoond, en mochten veel bijval ondervinden.

Ook dit jaar heeft de Afdeeling getracht, voorwerpen van Ind. kunstnijverheid en handenarbeid te verkoopen en zodoende 't Utrechtsche publiek met die nijverheid in kennis te stellen. We kunnen over den uitslag niet roemen; in 't geheel is verkocht in den tijd van 5 mnd. voor een waarde van f 45. Deze verkochte goederen hebben we gedeeltelijk betrokken v/d. N.V. „Boeatan“ uit den Haag, gedeeltelijk hebben we ze rechtstreeks uit Indië ontvangen. Over 't geheel moeten o. i. die voorwerpen te duur verkocht worden om hier koopers te trekken.

E. VAN BLOKLAND, Secr.

Geldelijke verantwoording over het jaar 1910.

B A T E N.

Saldo vorig jaar	f 288.22
Contributie over 1910	„ 184.50
Gift N.N. ten behoeve der Afd.	„ 10.00
Opbr. verk. voorw. v. Ind. kunstnijverh.	„ 9.70
Teruggave van „Boeatan“ van de door de afd. bij deze venn. gestorte som v. in depôt genomen voorwerpen van Indische Kunstnijverheid	„ 35.00
Rente Spaarb.boekje 1e kwart. 1910	„ 4.32
Rente Spaarb.boekje 3e kwart. id.	„ 1.72
Rente Spaarb.boekje 4e kwart. id.	„ 1.72
	f 535.18

L A S T E N.

Aldr. aan H.B. gedeelt. contr. 1909 v. 14 leden	f 7.00
Idem over 1910	„ 69.75
Aldr. aan H.B. helft bijdrage in eens van den heer v. Musschenbroek	„ 50.00
Bijdr. aan Het Oranjekruis	„ 5.00
Kosten afgev. n. Alg. Verg.	„ 6.00
Drukwerk, papier, postzegels en andere kleine onkosten	„ 23.35½
Aankoop voorwerpen van Ind. Kunstnijverh. van Boeatan	„ 14.20
Zaalh. alg. verg. der afd.	„ 2.00
Onkosten lezing v. Mevr. v. Zuylen-Tromp op 28 Febr. 1910	„ 65.75
Onk. lezing Dr. Pülle op 29 Nov.	„ 42.75
Saldo voor volgend jaar	„ 249.37½
	f 535.18

Nagezien en goedgekeurd den 22en Febr. 1911 door de leden:

Th. M. BERENDS. J. C. WITGENS.
De Penningmeester,
S. H. TJABRING.

Utrecht, 24 Februari 1911.

Van de Afdeeling Nijmegen:

Geldelijke verantwoording over het jaar 1910.

B A T E N.

Saldo op ult. December 1909	f 148.79½
Aan contributiën	„ 140.50
	f 289.29½

L A S T E N.

Aan H. B. volgens reglement	f 60.00
Aan inningskosten contributiën	„ 4.05
Aan reiskosten voor het bijwonen van vergaderingen	„ 10.00
Aan advertentiekosten	„ 10.65
Aan drukwerken	„ 3.75

Aan bureaustkosten en porti	f 4.50½
Aan zaalhuur	„ 5.00
Aan bijdrage Oranjekruis	„ 5.00
Aan porti Indische dagbladen	„ 22.25
Aan Saldo voor het jaar 1911	„ 164.09
	f 289.29½

Nijmegen, 4 Maart 1911.

De Penningmeester,
D. G. J. BELJENS.

Gezien, De Voorzitter,
S. M. HOFMANN.

Van de Vereeniging „Moederland en Koloniën“:

De vereeniging „Moederland en Koloniën“ herdenkt deze maand haar tienjarig bestaan.

De Indische kiesvereeniging ging na een kort bestaan te gronde, maar uit haar asch verrees in Maart 1901 de nieuwe vereeniging, die zich een verder strekkende taak had opgelegd. Zij wilde medewerken om de koloniale belangen in de staatkunde van Nederland zoo goed mogelijk tot hun recht te doen komen. Eerste voorzitter was de heer P. H. van der Kemp, oud-directeur van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid in N.-I. Na vier jaren ging het presidium over aan Generaal J. W. Stenfoort, die het na zes jaren nu zal overgeven aan den heer J. E. de Meyier, oud-directeur van Burgerl. Openb. werken in N.-I. Dit zal geschieden op de huishoudelijke bijeenkomst, die Dinsdag den 28en Maart, om 8 uur 's avonds gehouden wordt in de bovenzaal der Oranje Sociëteit, Prins Hendrikplein te 's-Gravenhage, ter herdenking van het tienjarig bestaan.

Het bestuur wil daar geen feest van maken, maar wenscht den dag toch niet onopgemerkt voorbij te laten gaan. De heer van der Kemp, die sedert hij den presidentshamer neerlegde, eerevoorzitter is, zal een herdenkingsrede houden; Raden Soetan Casajangan Soripada spreekt over „Het inlandsch onderw. in N.-I.“; mejuffrouw Fenna de Meyier houdt een voordracht „Op 't land Tji Waringin“; bovendien hebben eenige leden van de Indologen-vereeniging bijdragen toegezegd op litterarisch en muzikaal gebied. De uitnodigingen beperken zich tot de leden van „Moederland en Koloniën“ en hunne dames.

Van het Informatie-Bureau:

Bij het Binnenlandsch Bestuur in de bezittingen buiten Java en Madoera kunnen een aantal personen, met den titel van **civiel-gezaghebbers** tijdelijk worden belast met de functiën van controleur, en zulks op eene bezoldiging van ten minste f 250 en ten hoogste f 400 's maands, benevens vrije woning of, bij gemis daarvan, eene indemniteit voor huishuur van f 50 's maands, zoomede eene toelage voor reiskosten tot laatstgemeld bedrag.

Bij gelijke aanspraken tuit anderen hoofden hebben de voorkeur zij, die in het bezit zijn van een diploma van met gunstig gevolg afgelegd eindexamen eener hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus, dan wel van een daarmede gelijkstaand of een meer omvattend examen.

Sollicitanten hebben zich bij gezegd verzoekschrift rechtstreeks te wenden tot den directeur van binnenlandsch bestuur te Batavia, onder overlegging van:

a. een afschrift of uittreksel uit hunne geboorteakte;

b. een beknopt overzicht, zooveel mogelijk door getuigschriften gestaafd, van hun verleden, wat aangaat het door hen genoten onderwijs en de reeds door hen bekleede betrekkingen in of buiten 's lands dienst, met vermelding tevens van de samenstelling c. q. van hun gezin en van de Inlandsche taken, in welke vorm zij voor den dagelijkschen omgang met de bevolking voldoende practisch bedreven zijn;

c. een bewijs van goed maatschappelijk gedrag, afgegeven door den burgemeester hunner woonplaats. Zij die door de Indische Regeering voor uitzending in aanmerking worden gebracht, zullen vanwege het Departement van Koloniën worden onderworpen aan een geneeskundig onderzoek en zullen vrijen overtocht naar Indië genieten als passagier der 2e klasse, c. q. ook voor hun wettig gezin.

Voor zoover zij reeds vroeger in 's lands dienst geweest en gepensionneerd zijn, zullen zij in het genot blijven van het hun toegelegd pensioen.

Bij de opname en den aanleg van Staatsspoorwegen in Ned.-Indië kunnen — in tijdelijken of in vasten dienst, naar keuze van belanghebbenden — eenige **civiel-ingenieurs** dan wel officieren of gewezen officieren der genie van het Nederlandsche of Ned.-Indische leger worden geplaatst, op eene aanvangsbezoldiging als adspirant-ingenieur van f 250

Indisch Restaurant

□ Vereeniging OOST EN WEST. □
LAAN VAN MEERDERVOORT 195
□ TELEPHOON No. 2655. □

INDISCHE KOKKIE

□ PLAT DU JOUR f1.— □

DINERS van f1.50
UITZENDING van DINERS
- en allerlei SCHOTELS.

P. B. VAN MOORSEL & Co.

KERKPLEIN 11-12 TORENSTRAAT 5-6
NAAST HET HOOFDPOSTKANTOOR
TELEFOON N^o. 2898 DEN HAAG

GOEDKOOPST ADRES VOOR HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK INSTALLEREEN VAN WONINGEN

WISBRUN & LIFFMANN.
VEENESTRAAT 35-37. Tel. 2503. DEN HAAG.

Dames Modeartikelen.

Zijden stoffen, Fluweelen, Kantstoffen.
Ale soorten Garneeringen, enz.

Balartikelen.

Het Weekblad voor den Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand,

:- verschijnt in 4 verschillende éditie. :-

Welk vakblad heeft de meeste annonces en wordt derhalve het best gelezen?

Vraag proefnr. (maar vergeet niet uw bedrijf, opdat de voor U bestemde editie worde gezonden) en oordeel zelf.

Amstel 18, Amsterdam.

Gemeubileerd Huis

in DUINOORD (DEN HAAG) te huur. Zeer geschikt voor Indische familie met verlof.

Huurprijs f 720 per jaar.

Te bevragen: **N. LOEB, Noordeinde 109, DEN HAAG.**

Verschenen de **DERDE DRUK** van:

De Africhting van den Politiehond, den Ambulance- en Oorlogshond.

EENE BEKNOPTE HANDLEIDING

DOOR

M. KESSLER.

Bekroond met den **Eersten Prijs** op de XXVe Internationale Honden-Tentoonstelling van „CYNOPHILIA“, - gehouden van 22-24 April 1910 te AMSTERDAM.

1e Druk December 1908
Prijs geb. f1.25 2e Druk Februari 1909 Prijs geb. f1.25
3e Druk April 1910

UITGAVE DER N. V. ELECTRISCHE DRUKKERIJ „LUCTOR ET EMERGO“ DEN HAAG :: TEL. INTERC. 4424.

Weekblad voor Indië.

onder Hoofdredactie van M. VAN GEUNS,

te SOERABAJA.

Prijs per 3 maanden f 2.50

Men kan zich abonneeren bij den agent voor Nederland: Uitgevers Maatschappij „Het Gemeenschappelijk belang” NIEUWE MOLSTRAAT 20, DEN HAAG.

OPGAVE van Leden der Vereeniging „Oost en West”, die zich beschikbaar stellen voor het geven van privaattlessen in Ind. talen.

W. B. BEGENHARDT, Weimarstraat 239, 's-Gravenhage, } Maleisch }
 } Javaansch } gediplomeerd.
 } Soendasch }
 } Atjehsch }

LEDEN, die in deze opgave opgenomen wenschen te worden, kunnen zich opgeven aan den Secretaris der Vereeniging, Heulstraat 17, 's-Hage.

VACANT

INSCHRIJVINGSBILJET.

Ondergeteekende wenscht in te schrijven

voor het hulp- of ondersteuningfonds der Vereeniging „Oost en West”: f.....

NAAM:

WOONPLAATS:

Inzenden aan het Hoofdbureau van „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag.

INSCHRIJVINGSBILJET.

De Ondergeteekende wenscht Lid te worden van de Vereen. „OOST EN WEST” en zijne contributie te bepalen op

Handteekening:

Woonplaats:

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. Jaarverslag der Vereeniging 1909 en naamlijst der leden op 1 Januari 1910.

Prijs: f 0.20 per exemplaar.

b. Een Boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn, door J. H. en H. B.

Prijs: 1 exemplaar f 0.10, 50 ex. f 2.80;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 2.20 per 50 ex., plus 25 cent frankeerkosten.

c. Onze Oost II:

lets over den Inlander en zijn Zieleleven,

door T. J. BEZEMER.

Prijs: 1 exemplaar 5 cent, 50 ex. f 2.—;

voor Departementen en Leden der Maatschappij tot Nut van het Algemeen f 1.55 per 50 ex., plus 25 cent voor frankeerkosten.

d. Onze West:

I. De Kolonie Suriname, door REMAN IRÛS;

II. De Kolonie Curaçao, door M. VICTOR ZWIJSEN, Oud-Rector van het Colegio „Santo Tomás” te Curaçao,

Prijs per exemplaar f 0.25.

e. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen; Werkkring en Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederlandsch-Indië.

Prijs: f 0.25 per exemplaar.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie.

Prijs: f 0.20 per exemplaar.

Vereeniging OOST en WEST

Afdeeling 's-GRAVENHAGE.

Aan het Bureau LAAN VAN MEERDERVOORT 195, zijn van 10—12 en van 2—4 uur inlichtingen te bekomen omtrent de volgende personen die werk zoeken.

Men kan die inlichtingen ook per brief vragen aan den Secretaris der Commissie voor hulp aan werkzoekenden, den heer G. C. A. DE WITT, Reinkenstraat No. 16.

Geg. Wachtm. O.-I. L., 34 jaar oud, voor geld-incasseer-werk, magazijns-knecht, portier, enz.

Eene Dame, weduwe (Duitsche), voor waarnemen van een huishouden, ook genegen bij weduwnaar met kinderen.

Twée Dames voor het maken van uitzetten.

Een jonge dame voor het geven van lessen in teekenen en schilderen.

Twée jonge dame voor vioollessen ook aan eerstbeginnenden.

Twée heeren voor het geven van lessen in Maleisch en Javaansch, waarvan één ook in Indisch Staatsrecht.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche taal en conversatielessen.

Twée Dames voor het geven van lessen aan spraakgebrekkigen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Engelsche taal.

Drie geg. O.-I. militairen voor oppasser of magazijnknecht.

Zes dames en één heer voor pianolessen.

Vier jonge meisjes die als kinderjuffrouw naar Java willen.

Eene dame voor het geven van lessen in de Fransche, Duitse en Engelsche taal; hoofdaete middelbaar Engelsch en Lager Fransch en Duitsch.

Eene dame voor hygiënische ademgymnastiek.

Eene Dame voor schrijf-, copiëer- of vertaalwerk uit het Fransch. Duitsch of Maleisch.

Eene Dame en een Heer voor zanglessen.

Een heer, oud-onderwijzer Kweekschool voor Inl. onderwijzers, voor het geven van lessen in de Maleische taal.

Twée bekwamelinnennaaiers, waarvan een uit naaien gaat van 9—5 uur.

Eene dame op leeftijd, nog flink voor waarnemen huishouden of gezelschap bij oud heer of dame.

Eene Dame voor administratieve werkzaamheden.

Eene jonge dame voor Gouvernante naar Indië; heeft L. en H. acte en acte Fransch.

Een geg. korp.-schrijver voor adm. betrekking.

Indische dienstdoden kunnen zich aangeven in LAAN v. MEERDERVOORT 195 voor eene verandering van dienst, of een dienst bij een naar Indië terugkeerende familie; hetzij schriftelijk of mondeling; voor eene voorloopige opname tot het tijdstip van weder in dienst treden bestaat geen gelegenheid. Leden van O. en W., geen direct belanghebbenden, worden verzocht zoo noodig hunne hulp hierin te willen verlenen.